

TELJESÍTMÉNYALAPÚ MUNKATERV 2015.

Intézmény neve: **NÉPRAJZI MÚZEUM**
Vezetője: **Dr. KEMECSI LAJOS**

Intézményi stratégia

1. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, illetve a Kultúráért Felelős Államtitkárság 2015. évi szakpolitikai céljaihoz kapcsolódó intézményi fejlesztési programok szöveges bemutatása

Szakpolitikai cél 2015. évben

- a) a „kulturális alapellátás” fogalmának bevezetése, melynek célja
- a határon innen és túl élő magyarok számára a társadalmi emelkedéshez szükséges értékekhez való hozzáférés biztosítása, a magyar identitás erősítése;
 - a kulturális szolgáltatások terén az állami alapfeladatok meghatározása és a kulturális javakhoz való hozzáférés növelése;
 - a saját helyzetük javításán dolgozó „cselekvő közösségek” támogatása, kiemelten az elmaradott térségekben.¹

A Néprajzi Múzeum közgyűjteményként és közintézményként a kulturális alapellátás területén eredményesen tevékenykedik alapítása óta. Az intézmény gyűjteményi struktúrája, a múlthoz és a jelenhez való viszonya egyaránt alkalmassá teszi arra, hogy identitással kapcsolatos kérdésekkel, témákkal és megközelítésekkel foglalkozzon. A Néprajzi Múzeum alapításától fogva együtt építi a magyar és nemzetközi gyűjteményét, ezért a kulturális alapellátásban rendkívül széleskörűen tud részt venni: nemcsak Magyarország határain belüli **magyarok és nemzetiségek**, és a **határon túli magyarok** számára tudja hozzáférhetővé tenni a kulturális örökséget, hanem jelentős nemzetközi gyűjteménye révén ennél lényegesen tágabb kontextusban: a külföldi kulturális intézetek, vagy akár **a tárgyak származási helyén élő közösségekkel** kialakított tudományos és kulturális kapcsolat kiépítésével. Ebben a munkában a kulturális fordítás és a hozzáférhetővé tétel mindenképpen kulcsfogalmak. A Néprajzi Múzeum a magyarországi közgyűjtemények között vezető szerepet tölt be a digitalizált, nyilvános weboldalán publikált, hozzáférhető gyűjteményi anyag számadatait tekintve. Ez azt a szemléletváltást is tükrözi, amely szerint a szakszerű megőrzés, a tárolás és a kutatás múzeumi alapfunkciói mellett a láthatóvá és érthetővé tétel hasonlóan fontos szereppel és funkcióval bír.

A hozzáférhetővé tétel viszont a múzeumok számára a valóságos látogatók szempontjából talán még fontosabb összetevő. E tekintetben az elmúlt években a Néprajzi Múzeumban határozott lépések történtek az elért társadalmi közegek számának növelése szempontjából. Ezek között a társadalmi közegek között a **hátrányos környezetben élő gyerekek** kiemelten fontosak. 2014-ben sikeresen működött egy külső szponzor támogatásával a Múzeum által kidolgozott program, amelynek keretében hátrányos helyzetű közegekből származó

¹ A hátrányos helyzetű térségekhez lásd: a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendeletet, illetve a hátrányos helyzetű önkormányzatok kiegészítő támogatásáról szóló 58/2011. (XII. 23.) BM rendelet 1. számú mellékletét.

gyerekeknek nyújtott a Múzeum ingyenes szolgáltatást: kiállításlátogatást és múzeumi foglalkozást. A program népszerűsége és sikere megerősítette a Múzeumot abban, hogy ez a tevékenység nemcsak a programban résztvevő (sok esetben: első múzeumi élményt átélő) csoportok számára, hanem – tágabban – a társadalmi szolidaritásról és felelősségvállalásról szóló társadalmi vitában is jelentőséggel bír. A Néprajzi Múzeum 2015-ben is külső szponzor támogatásával tervezi a program folytatását, új elemekkel kiegészítve a programot.

A **társadalmi közegek és a látogatók számának növelése** volt az alapgondolata a Néprajzi Múzeum és az Opera között kötött keret megállapodásnak, amely révén az Erkel Színház egy erre alkalmas terében a Néprajzi Múzeum gyűjteményéből mutat be tematikus kiállításokat (*Néprajz az Operában* sorozat) az adott évad bemutatóihoz igazítva. A kezdetben kísérletként indított együttműködés mára kiforrott formát öltött, a tavaszi/nyári évadot követően már lezajlottak az őszi évadra tervezett programokkal kapcsolatos egyeztetések. Az Erkel Színház fővárosi és fővároson túli, vidéki közönsége számára nemcsak a színházi élmény, hanem a múzeumi reflexió is a kulturális fogyasztás részévé válhat. Ez az együttműködés már a Múzeum **látogatóvizsgálatának eredményeit is fölhasználva** sikerül célzottan a korábbi látogatói csoportok mellett továbbiakkal is kapcsolatba kerülni.

A fővároson túli, kisvárosi és falusi lakossággal – a fizikai távolság miatt – a **Múzeum vándorkiállításai** jelenthetik az élménydúsabb és tartalmasabb, kulturális alapellátásként definiálható kapcsolatot. A Múzeum évek óta tudatosan figyel arra, hogy a Kossuth téri épület kiállítótereiben, nagyléptékben megrendezett kiállításainak egy része alkalmas legyen kisebb kiállítóhelyeken való bemutatásra is. Az utazó tárlatok kínálata az elmúlt években fokozatosan bővült, az újabb helyekre szabott változatok mára költséghatékony formában is megvalósíthatóak. Ezzel a gondolkodásmóddal és gyakorlattal a Múzeum elismeri és lehetőségeihez mérten demokratizálja a közgyűjteményi örökség hozzáférhetővé tételét.

b) a kulturális közösségfejlesztés, a közösségi innováció, a közösségi tervezés, ennek részeként többek között

- összefogás a helyi társadalom és gazdaság fejlődéséért, az életminőség színvonalának emeléséért;*
- az előremutató helyi kezdeményezések bátorítása;*
- a közösségi infrastruktúra korszerűsítésének és a közösségi programok megvalósításának támogatása.*

A néprajztudomány számára a *közösség* és a *helyi társadalom* olyan elméleti és módszertani kulcsfogalmak, amelyek nemcsak a gyűjteményi örökség, a kutatás és a feltárás, hanem az interpretáció során is meghatározóak. Fővárosi szakintézményként kevésbé közvetlen és egészen más stratégiát igényel a Múzeum viszonya a vidéki helyi közösségekhez és a lokalitáshoz (például egy városi múzeumhoz képest), mégis a kisközösségek számára a saját kulturális örökség hozzáférhetővé tétele szerves része a muzeológiai és közönségkapcsolati munkának egyaránt. Nagy múltra tekint vissza a Múzeum gyűjteménye és kutatói kapcsolata Heves megyei Átány faluval. Évek óta tartó terepkutatás, a helyszínen megrendezett kiállítás, és a Nemzetstratégiai Intézet támogatásával megjelenő kötet épp azt a komplex társadalmi és kulturális kapcsolatépítést mutatja, amely a fizikai távolság ellenére is megvalósítható egy országos közintézmény és egy helyi közösség között.

A Néprajzi Múzeum több olyan munkát is végez párhuzamosan, amelyekben a közösségi programok, a közösség bevonása és az együttműködés kulcsfontosságú. A Holokauszt Emlékév programjaként megvalósult 2015 őszeig látogatható *Kő kövön* című kiállítás

esetében nemcsak a munkát létrehozó intézményi együttműködés volt fontos elem, hanem a kiállítás pedagógiai termének tartalommal való feltöltéséhez bevont iskolai közösségekkel való, oktatás és pedagógiai alapú széleskörű és sikeres együttműködés is. A 2015 tavaszán nyíló *Ellenpedagógia a tóparton* című kiállítás, amely a szocializmusban működő magánnyaraltatások közül dolgoz fel egy esetet, mindennapi működtetésében számít azokra a tanúkra, akik saját egyéni és kollektív emlékezetükkel, tudásuk és élményeik aktiválásával nemcsak maguk, hanem kívülálló látogatók számára is részletgazdagabb és élmény centrikusabb hozzáférést tesznek lehetővé.

A Néprajzi Múzeum kiemelten fontosnak tekinti, hogy közgyűjteményként és közintézményként, a saját felhalmozott speciális tudáskészletének minél sokrétűbb felhasználásával a társadalmi párbeszéd, az emlékezet, az identitás és a lokalitás kérdésköreihez társadalmi múzeumként érdemben szóljon hozzá, alakítsa azt. Mindezen tényezők figyelembe vételével fogalmazta meg az intézmény érvényes küldetésnyilatkozatát.

c) *A magyar kultúra külföldi megjelenésének erősítése a kultúrdiplomácia eszközeivel*

A Néprajzi Múzeum külföldi helyszíneken megvalósuló időszakos kiállításainak segítségével a magyar kultúra hiteles értékeinek bemutatását magas színvonalon képes megvalósítani. Így az észtországi helyszíneken idén is bemutatásra kerülő saját gyűjteményi anyagára épülő tárlat a magyar kulturális intézettel szoros együttműködésben valósul meg. A **nemzetközi együttműködések** lehetőségei között tartja számon az intézmény azt a jelenleg formálódó, Magyarország és a német Baden-Württemberg közötti kétoldalú megállapodás keretében az ulmi Donaueschinger Zentralmuseummal tervezett kutatási munkát, amely a tervek szerint egy olyan nemzetközi kutatás része, ami az első világháború és a Trianon-trauma feldolgozására irányul, európai kontextusban és hatásaiban vizsgálva azt. A kutatás jelenleg az előkészítő szakaszban van, a tervek szerint egy EU-s pályázat kerül beadásra az országok közötti kétoldalú megállapodás kereteit és lehetőségeit is figyelembe véve. A Balassi Intézettel való együttműködésre a Múzeum adottságai kivételesen kedvezőek. A kultúrdiplomáciai kapcsolatok részeként a Néprajzi Múzeum rendszeresen összeállítja a különböző célországok vonatkozásában tudományos, illetve ismeretátadási lehetőségeit és elképzeléseit, illeszkedve a kormányzati megkeresésekhez.

2. Az intézmény szakmai stratégiájának 2015. évi kiemelt céljai és ezek megvalósítását szolgáló intézkedések

A Néprajzi Múzeum rövid- és középtávú tervezését alapvetően érinti a Liget Projekt megvalósítása, a raktár- és a múzeumépítési és tervezési munkák. A tervezett költözés már a 2014-es munkavégzésre is hatással volt, és előreláthatóan a 2015-ös munkát is befolyásolja majd. A Múzeum szakmai stratégiáját viszont nemcsak befolyásolja, hanem alapvetően meg is határozza: az **új múzeumépületbe költözés terve, ami (a gyakorlati szinten túl) katalizátorként segíti a Múzeum társadalmi és szakmai szerepének újragondolását.** 2015-ben a legtöbb feladatot a raktárbázis kiviteli tervéhez kapcsolódó szakmai munka jelenti majd, illetve az új múzeum állandó kiállításának tervezésének elindítása, az ehhez szükséges szakmai tapasztalatok megszerzésével és munkába integrálásával.

2015-ben a Múzeum **szakmai stratégiájának fontos eleme, hogy a 2014-ben megnyert látogatói érdeklődést a továbbiakban is fent tudja tartani az intézmény.** Ebben a munkában figyelmet kap az előző évben végzett látogató felmérés eredményeinek felhasználása az intézményi kommunikációban, illetve a vizsgálat kiterjesztése, más

eszközökkel való folytatása, a tapasztalatok finomítása. A közönséggel kialakított közvetlen, dialógus alapú viszony a továbbiakban is azt szolgálhatja, hogy a Múzeum nemcsak a látogatólétszámát tarthatja fent, esetleg növelheti, hanem a mennyiség mellett minőségi paramétereket is építhet a munkába: például az elért társadalmi közegek számának növelésével, amelyben már nemcsak a fiatalokkal, fiatal felnőttekkel, hanem például az idősebb korosztállyal, vagy a hátrányos helyzetű társadalmi közegekből érkező látogatókkal is megfelelő kapcsolatot alakít ki az intézmény. Ebben a munkában az előző évekhez hasonlóan továbbra is fontos stratégiai elem, hogy a kommunikáció ne váljon le az intézményben megvalósuló érdemi szakmai munkáról. A két szféra összehangolása a továbbiakban is kiemelt intézményi feladat.

2015-ben – a pénzügyi lehetőségek függvényében, de a stratégia részeként – elsődleges a Múzeumban folyó tudományos és kutatómunka eredményeinek komplex kiállítási struktúrán keresztüli bemutatása, amelyet egyfajta közvetlen, a sokrétű szakmai tudást közönségre rendezvényeken, intenzív muzeológiai és közönségkapcsolati munkán keresztüli **hozzáférhetővé tétel**e. Ebben a munkában nemcsak a látogatószám növekedése, hanem például a Múzeum weboldalán és közösségi felületein kialakított kommunikáció és szakmai párbeszéd megjelenése is eredménynek számít, amelyben a jelentős méretű digitalizált tartalmak is fontos szerepet kapnak.

A **gyűjteménygondozás és a nyilvántartás** feladatai közül 2015-ben legjelentősebb előrelépés (a már előző évben teljesen előkészített és a végső, adminisztratív fázisba juttatott) a **MONARI adatbázis akkreditációja**. A jelenleg működő programkörnyezet nemcsak a Múzeum gyűjteményi munkájához kínál biztonságos környezetet, hanem a gyűjteményt is hozzáférhetővé teszi, és ez valódi motort jelent a szakszerű nyilvántartási és publikálási tevékenységnek, de további, eddig nem használt lehetőséget is biztosít a néprajzi digitális tartalmak fejlesztése terén, amely **új országos kompetencia feladata** lett az intézménynek.

A Múzeum 1991-ben megnyílt, azóta látható *A magyar nép hagyományos kultúrája* című **állandó kiállításának részleges megújítása a 2014-es év kiemelt szakmai feladatai közé tartozott**. A közönség számára való megnyitására, a kiegészítéshez kapcsolódó korszerű muzeológiai (oktatási) és múzeumpedagógiai program elindítására ebben az évben kerül sor. A fejlesztés és a megvalósításhoz elengedhetetlen karbantartási munkálatait a Nemzetstratégiai Intézet biztosítja a Múzeum számára. Ez a munka két irányba is eredményekkel és lehetőségekkel bír: egyfelől kiindulópontja lehet a Néprajzi Múzeum (már új helyszínen megvalósított) új állandó kiállításának koncepcionális előkészítésének, másfelől intellektuális és módszertani lendületet adhat a 2015-re tervezett tematikájában kapcsolódó országos néprajzos szakmai továbbképzés megvalósításához.

A Liget Projekt és a várható költözés miatt egész évben folyamatosan zajlanak majd a **raktárfelmérések és -rendezések, a gyűjtemények áttekintése és rendbetétele, folyamatban levő revíziós feladatok tervezése, lezárása, a további revíziós munkák koordinálása**. Már 2014-ben érzékelhető volt, hogy **az új múzeumhoz kapcsolódó előkészítő munkák úgy anyagilag, mint az erőforrások tekintetében befolyásolják a Múzeum szakmai tevékenységét, és a továbbiakban jelentős célzott erőforrásokat igényelnek**.

A Néprajzi Múzeum alapító okirata szerint két országos feladatkörrel rendelkező programot is irányít. A **Múzeumi Állományvédelmi Program** és a **Múzeumi jelenkorkutatás és dokumentáció: a MaDok-program koordinálása, amelyek 2015-ben is a kiemelt kompetencia feladatokhoz tartoznak**.

A **Múzeumi Állományvédelmi Program** az Emberi Erőforrások Minisztériuma döntése alapján 2015-ben 10 millió Ft támogatásban részesül, amelyet a Bizottság munkájára és működtetésére, a Múzeumi Állományvédelmi Program új projektjeinek megvalósítására, az

állományvédelmi honlap működtetésére és karbantartására, továbbképzések és konzultációk szervezésére és lebonyolítására használ fel. A Program gyakorlati célkitűzése, hogy a múzeumi vezetők és szakemberek átfogó módon sajátítsák el és építsék be a megelőző műtárgyvédelem szemléletét tevékenységükbe az intézményi munka minden területén. A megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásában és az állományvédelmi felelősök munkájának segítésében a Minisztérium megbízásából a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság kiemelkedő szerepet kapott. Kiemelt feladat: az állományvédelmi felelősi munkakör ellátásához szükséges ismeretanyagon alapuló **akkreditált képzés** folytatása, a tavalyi évben első alkalommal meghirdetett akkreditált képzés második tanítási hetének megszervezése és lebonyolítása; valamint a képzés teljesítéséhez előírt záró dolgozat értékeléséhez, illetve annak szóbeli megvédéséhez szükséges feltételek megteremtése és megvalósítása, továbbá új tanfolyam meghirdetése. A képzés a Néprajzi Múzeum felnőttképzési programjaként, a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság szervezésében zajlik. Ebben az évben folytatódik a tavaly megfogalmazott célkitűzések megvalósítása, amely a levegőszennyező anyagok műtárgykárosító hatásához, a szennyező anyagok kiszűréséhez és a levegő tisztításának lehetőségeihez, illetve a kezelés módjaival összefüggésben a raktárak és kiállítóterek tisztántartásához kapcsolódik. Az állományvédelmi felelősök és a téma iránt érdeklődő kollégák részére meghirdetett egynapos **továbbképzés** tematikája ugyancsak a levegőszennyező anyagok műtárgykárosító hatása, az ellenük való védekezés lesz. A projekt célja, hogy a műtárgyvédelmi felelősök figyelmét ráirányítsa a gyűjteményi raktárak és a kiállítóterek megfelelő védelmére.

Az EMMI javaslatára az **NKA meghívásos pályázat**ot tervez a megyei hatókörű városi múzeumok és a hozzájuk tartozó muzeális intézmények megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos problémáinak enyhítésére. A pályázat szakmai felügyeletét a tervek szerint a Program biztosítja. A Bizottság döntése szerint a működéséhez szükséges költségek levonását követően a Múzeumi Állományvédelmi Program célkitűzéseinek megvalósítására szánt tárgyévi támogatási keretét hozzáteszi a vidéki muzeális intézmények állományvédelmi célú fejlesztésének támogatása érdekében az NKA által biztosított kerethez, ezzel is megnövelve a pályázati támogatás mértékét.

Az állományvédelmi program **honlapjának** (www.allomanyvedelem.hu) megújult felállása után, annak tartalmi frissítése elkerülhetetlen.

A Múzeumi Állományvédelmi Bizottság kezelésében lévő, a muzeális intézmények számára **kölcsönözhető eszközök** nagy népszerűségnek örvendenek, és szinte a teljes „eszközpark” folyamatosan használatban van. A szolgáltatás ingyenesen igénybe vehető átmeneti segítséget jelent a múzeumok számára az akut problémák megoldására. Az eszközök kölcsönzésének adminisztrációja, valamint a készülékek karbantartásának szervezése és intézése rendszeres munkavégzést és anyagi ráfordítást igényel. A műtárgybarát környezet megteremtését és fenntartását biztosító legkorszerűbb eszközök beszerzése, ezáltal a kölcsönözhető eszközök számának növelése továbbra is a Bizottság célkitűzései között szerepel.

2014-ben a Minisztérium részéről felmerült elvárásoknak megfelelően a Múzeum fejlesztési koncepciójának részeként a Bizottság céljául tűzte ki, hogy kidolgozza a Múzeumi Állományvédelmi Program **középtávú (3 éves) fejlesztési programját**. A program elsősorban a hálózatosodás kiépítését, a társadalmi küldetés erősítését, a Bizottság valódi országos hatáskörének kibontását szeretné megvalósítani. A középtávú fejlesztési program célkitűzéseinek egyik eleme a Kormány kutatás-fejlesztési és innovációs stratégiájához kiírt NEKIFUT Regiszter 2014 pályázati projekt regisztrációja volt. 2014. decemberben a NEKIFUT Regiszterbe feltöltött „*Megelőző műtárgyvédelem elméletének és gyakorlatának koordinációs központja – Múzeumi Állományvédelmi Program (MÁP)*” nevű kutatási

infrastruktúra Regiszterbe vétele elutasításra került. Az elutasítás ellenére a Bizottság mint pályázó – a többi elutasított pályázattal és pályázóval egyetemben – lehetőséget kapott a hibajavítások után a pályázat ismételt beadására.

A **Múzeumi jelenkorkutatás és dokumentáció: a MaDok-program koordinálása** országos kompetencia központ éves költségvetése beépült a Múzeum költségvetésébe. A Program a szűkös pénzügyi keretekhez alkalmazkodva elsősorban múzeumtudományi műhelyként működik de továbbra is feladat a hálózati munka fenntartása és lehetőségek szerinti működtetése. A 2014-es (2015 első hónapjára áthúzódó) **kísérleti projekt, amely egy városi kiállítóhely kialakítását és működtetését**, ennek a kulturális és a múzeumtudományi közegébe való integrálását valósította meg, újabb lendületet adott az együttműködésen alapuló hálózati munkának. A **MaDok LABOR** koncepciója: elsősorban a kooperációt, a kutatók és a közönség közvetlen viszonyát, illetve a tudományos gondolatok közérthető interpretációját helyezte homlokterébe. Az öthónapos kísérlet tanulságai egy hosszú távú, tudományosan kísérletező, laboralapú szatelit kiállítóhely létrehozását modellezték, amelynek **tanulságai beépíthetők az intézményi középtávú stratégia megfogalmazásába**. Egy korszerű társadalmi múzeum számára a tanulságok stratégiai megfogalmazása és praxisa nemcsak szakmai, hanem **a városi térrel és a közönnyel kialakított kommunikáció** finomításában és hatékonyságának növelésében is fontos szempontot jelentenek.

2014 őszén megalakult egy sikeres OTKA pályázatra épülő munkacsoport, amely a MaDok-program muzeológiai tanulságainak felhasználásával, de önálló (módszertani) alapkutatási területen tevékenykedik 2017 őszéig. Az intézményi együttműködésre és mintaprojektek kidolgozására épített **módszertani alapkutatás** (*Mai tárgyak, mai emberek, társadalmi múzeumok. Út a részvételen és együttműködésen alapuló múzeumok felé* címen) célja egy olyan, **néprajzi/antropológiai múzeumi szakágon túlmutató múzeumtudományi módszertani modell kidolgozása**, amely a kortárs múzeumi kutatásokban előtérbe helyezi a közönnyel kialakított érdemi viszonyt; nemcsak a forrásanyag létrehozásában és értelmezésében, hanem a reprezentációk létrehozásában is. Az alapkutatás a program szakmai-módszertani alapokra épített társadalmasításának kulcsmotívuma lehet, továbbá lehetőséget teremt a kutatásalapú hálózati munka megvalósításának. 2015-ben a kutatócsoport a munka infrastrukturális kereteinek megteremtésével, az elméleti és módszertani szakirodalom szemináriumjellegű feldolgozásával, egy tréning megszervezésével, illetve a témához kapcsolódó szakirodalom apparátus felépítésével dolgozik. A tervek szerint az eredmények egy erre kialakított online felületen lesznek hozzáférhetőek

A kutatás és a hálózatépítés mellett a 2015-ös évben újra kiemelt szerepet kap a Programban a **kiállítási munka**: amely elsősorban a közönnyel való kapcsolatépítést és kommunikációt segíti elő. A több mint egy éve tartó, intézményi együttműködésre épített *Ellenpedagógia a tóparton* című kiállítási munka a MaDok-program idején kiemelt tudományos és kommunikációs eleme. A kiállítás a két világháború között indított, a hetvenes évek végéig kontinuos magánnyaraltatás magánarchívumokban található dokumentumanyagát tárja fel és teszi minél sokrétűbb formában hozzáférhetővé. A téma ideje a közelmúlt, amelyben a szabadidő, a nevelés, az alternatív pedagógiák, a gyerekvilágok megváltozása, a nők társadalmi szerepe, a játék, a műveltség és az aktivitás mindennapi kultúrája jelenik meg. A kiállítás speciális kínálatába tartozik az a ma is élő, egykori nyaraló gyerekek bevonására épített tárlatvezetési program, továbbá szabadegyetemi előadásorozat, amely nemcsak a közelmúlt emlékezete és mai reflexiói tekintetében egyaránt fontosak.

A kutatás, a módszertani munka és a prezentációs tevékenység mellett a **tartalomfejlesztés és a publikációs tevékenység** a MaDok-programban továbbra is fontos elem. A 2014-ben megjelent 9. kötet (*Az otthon tárgyai. Képeskönyv a magyarországi bevándorlók*

tárgykultúrájáról) bemutatójára 2015-ben, a Néprajzi Múzeum Napján kerül sor. A **dokumentációs tevékenység** is folytatódik az évben (a Múzeumi server hibáinak elhárításával párhuzamosan): Az *én vidámparkom* című **web2 kampány** elindításával, a 2014-ben bezárt budapesti Vidámparkhoz kapcsolódó személyes történetek gyűjtésével, a park történetét feldolgozó városi történetek interaktív megjelentetésével. A kampány indítása: 2015 tavasza. 2014-ben a MaDok-program a múzeumi stratégiával összehangoltan körvonalazta egy középtávú, **három éves projektstratégia kidolgozását**, amelynek célja a kortárs múzeumi kutatások társadalmasításának megvalósítására. A stratégia végleges megszövegezése: 2015 első félév.

3. Folyamatban lévő, illetve előkészítés alatt álló hazai és nemzetközi projektek, együttműködési programok, a fenntarthatósági hatások bemutatásával

2014 januárjában indult és 2015-ben is folyamatosan zajlik *A köznépi tárgyi világ differenciáltsága és változása a 18-19. századi Magyarországon* című négy éves OTKA kutatás, és 2014. év végén indult a *Mai tárgyak, mai emberek, társadalmi múzeumok. Út a részvételen és együttműködésen alapuló múzeumok felé* című három éves, ugyancsak OTKA finanszírozású alapkutatás. **A két OTKA kutatás jól tükrözi a Néprajzi Múzeum gyűjteményi és tudományos orientációinak fontos irányait:** amelyben a történeti és terepkutatások, a múlt és a jelen, a paraszti és a városi populáris kultúra egyaránt megférnek egymás mellett.

A Múzeum egy eddig feltáratlan gyűjteményi egységének kutatásán és bemutatásán alapuló *Kő kövön* című, 2015 ősziig nyitva tartó kiállítás széles, **szakágon és múzeumi intézményrendszeren túlmutató intézményi együttműködésen** alapult: a Néprajzi Múzeum, a Centropa, a MOME TechLab és a Lauder Javne Iskola közös munkáján és együttműködésén.

A **hazai múzeumokkal való szakmai együttműködés** egyik legsikeresebb formája a vándorkiállítások rendezése, amely intenzív szakmai tapasztalatcserét eredményez. 2015-ben *Az Erdélyen innen – Alföldön túl*, a *Csendéletek a Székely partiumban* és a *Megvetés és önbecsülés* című kiállítások vidéki és fővárosi, külső helyszíneken való megrendezése során a Szolnoki Galériával, a mezőtúri Fazekas Múzeummal és a budapesti Magyarorság Házával lesz közös szakmai programja a Néprajzi Múzeumnak, melyet a Hagyományok Házával közös szervezésben megvalósítani tervezett *Élő népművészet* című kiállítás is gazdagít.

Az előző évben az ELTE BTK-val kötött együttműködési keretmegállapodás folyományaként 2015-ben az ELTE BTK Történeti Intézet Történeti muzeológia mesterképző szak oktatási programjában a Múzeum több muzeológusa tanít és aktívan vesz részt közös múzeumi órák tartásában a multimédia órához kapcsolódóan. A Néprajzi Múzeum gyűjteményei, a digitalizálás és a hozzáférhetővé tétel elméleti, módszertani és gyakorlati tapasztalatai képezik az oktatási program gerincét.

A Múzeum öt nemzetközi szervezettel együtt vesz részt az **Erasmus+ európai uniós program** keretében elnyert kétéves *Diversity* projektben. A Múzeum feladata a projektben egy módszertani és gyakorlati keret kidolgozása, amelynek lényege, hogy a marginális társadalmi helyzetben lévő városi fiatalok és fiatal felnőttek számára befogadó helyé tegyék a Múzeumot, továbbá a múzeumi tapasztalat megélésének és továbbadásának aktív részeseivé váljanak a fiatalok – a kulturális alapellátás szellemiségével összhangban. Az együttműködésben előtérbe kerülnek azok a kutatási tapasztalatok, amelyek az elmúlt évek múzeumi kutatásokban, az intézményi tudáskészletben és a gyűjteményben halmozódtak fel.

A **nemzetközi együttműködések** lehetőségei között tartja számon az intézmény azt a jelenleg formálódó, Magyarország és a német Baden-Württemberg közötti kétoldalú megállapodás keretében az ulmi Donaueschwäbisches Zentralmuseummal tervezett kutatási munkát, melyet a kultúrdiplomáciai feladatok között szerepeltettünk. További nemzetközi együttműködést kezdeményeztünk a „*Kő kövön*” című tárlat külföldi bemutatási lehetőségeivel kapcsolatban (USA, Izrael).

4. Intézményi terek / épületek tervezett infrastrukturális fejlesztései, forrásmegjelöléssel, a fenntarthatósági hatások bemutatásával

2015-ben a Múzeum infrastrukturális fejlesztést – forráshiány miatt – nem tervez. Az épület infrastrukturális állapota indokolná a fejlesztéseket. A főszivattyú csere évek óta indokolt: mindkét szivattyú több mint 25 éves és többszöri javításon vannak túl. Az elmaradt a fűtésrendszer korszerűsítés miatt ajánlott a meglévő rendszer kritikus pontjait, régi szerelvényeit cserélni. A tető keleti felének bádogborítása szintén több mint 25 éves, ennek utolsó nagyobb javítása 2010-11-ben zajlott. A hőingadozás okozta térfogatváltozás hatására a repedések visszatértek. Állag- és állományvédelmi szempontból fontos a héjazat szakaszos cseréje. Ezt a cserét többlet forrás terhére tudja tervezni az intézmény, ami az év elején egyelőre nem látható.

Tervezett munkálatok	Forrás
Tető szerkezetének déli részén törött gerenda cseréje	Saját bevételi <i>többlet</i> , esetleg pályázat terhére
Egyik főszivattyú cseréje	Saját bevételi <i>többlet</i> , esetleg pályázat terhére
Keleti szakaszon bádogtető csere	Saját bevételi <i>többlet</i> , esetleg pályázat terhére
Bejárati légfügöny javítása vagy cseréje	Saját bevételi <i>többlet</i> , esetleg pályázat terhére

Szakmai működés

I.Szolgáltatási feladatok

1.Közönségkapcsolatok:

	2014. tény	2015. terv
Közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma	134/10300 (meghirdetett tárlatvezetésekkel együtt)	100/8000 (meghirdetett tárlatvezetésekkel együtt)
A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma	300/9000	350/10000 (külső szponzori támogatás függvényében)

Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek száma	25/1200	30/1500
Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma	24/650	25/700
Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma	kiállítási vezető: 3/1500/1251 leporellók: 4/5000/4000	kiállítási vezető: 2/1000/800 leporellók 2/1500/1500
Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma	29 fő, 1500 munkaóra	30 fő, 1550 munkaóra

a) Az intézmény 2015. évi közművelődési tevékenységeinek szöveges bemutatása

- A tárgyév kiemelt feladatainak meghatározása, ennek illeszkedése az intézmény küldetéséhez és közönségkapcsolati stratégiájához

A Néprajzi Múzeum a küldetésnyilatkozata szellemében törekszik arra, hogy társadalmi múzeumként tovább bővítse látogatóinak körét és az elért társadalmi közegek számát. Ebben az évben kiemelt feladat lesz a **hátrányos helyzetű csoportok, valamint a hátrányos helyzetű térségekből érkező iskolai csoportok múzeumi látogatottságának növelése**. A feladat a külső szponzor támogatásával valósulhat meg, amely a Múzeumban már tavaly elindult egy hátrányos helyzetű iskolai csoportokat megszólító múzeumi program keretében. 2015-ben – a támogatás függvényében – új programelemekkel kibővítve folytatja ezt a munkát a Múzeum.

A Múzeum 2015-ös programjainak egy része az év jeles napjaihoz, ünnepekhez, fesztiválokhoz kötődik, így **évről évre visszatérő elemek**, míg más részük az állandó és az időszaki kiállítások tematikájához, illetve **aktuális kérdésekhez** illeszkedik. Az idei év kiállítási munkájában jelen lesz a hagyományos paraszti kultúra témakörének különböző típusú feldolgozása (*A székelykaputól a törülközőig, Élő népművészet, Betlehem*), az etnikus és vallási közösségek történeti anyagának bemutatása (*Kő kövön. Töredékek a vidéki magyar zsidóság kultúrájából*), a Kádár-korszak és a szocializmus hétköznapjait és szabadidős tevékenységét bemutató tárlat (*Ellenpedagógia a tóparton*), de egy afrikai témájú kamarakiállítás is (*Torday Emil gyűjteménye*). A többféle téma és megközelítési mód lehetőséget teremt az interpretáció (tárlatvezetés, múzeumpedagógia, programszervezés, előadássorozatok) többretegűségére, amely lehetőségekkel az intézmény a tervek szerint maradéktalanul élni kíván.

Az új és változó programelemek mellett 2015-ben folytatódik a **Szombat '11 tárlatvezetési sorozat**, amelyet kiegészítenek az időszaki kiállításokhoz kapcsolt **önálló tematikus tárlatvezetési sorozat programjai**. A kiállításokhoz minden alkalommal kapcsolódik nyilvános, programmal egybekötött **megnyitó**. Szakmai és közönségprogramok kerülnek megrendezésre a Múzeum hagyományos nagyrendezvényein is, mint a **Néprajzi Múzeum Napja**, a **Múzeumok Éjszakája** és a **Múzeumok Őszi Fesztiválja**. Folytatódnak az időszaki kiállításokhoz szervezett **családi délutánok, szakmai előadások, kerekasztal-beszélgetések**. A *Kő kövön* kiállítás programjai egyrészt a hagyományos zsidó ünnepkörhöz kapcsolódó közönségprogramok, másrészt a kiállítás tematikájára reflektáló tudományos szimpóziumok.

2015-ben három **előadássorozat** kerül megrendezésre: *Sámánok Szibériában régen és ma* címmel tavasszal kezdődik egy hatrészes előadássorozat, továbbá az *Ellenpedagógia a tóparton* kiállításban is elindul egy hét alkalomból álló szabadegyetemi és tárlatvezetési sorozat. A *székelykaputól a törülközőig* kiállításához családi és iskolai nap, valamint a tárlatvezetések mellett egy négyrészes előadássorozat is társul.

A *Torday Emil* afrikai gyűjteményét bemutató kamarakiállítás rendezvényeként valósul meg júniusban egy **emlékkonferencia** a gyűjtő születésének 100. évfordulója alkalmából.

Kézműves esték címmel, az évkör ünnepeihez és a Múzeum aktuális kiadványaihoz, kiállításaihoz kapcsolódva, kurátori részvétellel kibővített tematikával folytatódik a felnőtt célközönségnek szóló múzeumi fonó kézműves műhely. Szeptembertől havonta egy alkalommal az idős korúak számára szervez a Múzeum egy beszélgetéssel, tárgynézegetéssel, kiállításlátogatással egybekötött **klubfoglalkozást**.

A Múzeum eddig ismert főbb programjai

Dátum	Program	Kapcsolódó kiállítás	Felelős	Közreműködők
01.22.	Magyar Kultúra Napja		Bodnár Katalin	Pálóczy K.,KFO
01. 30.	Megnyitó	Másra használt kövek	Árva Judit	KFO, Gebauer Hanga
02.03.	Zárórendezvény	Megvetés és önbecsülés	Bodnár Katalin, Koltay Erika	KFO, kurátorok
03.05.	Néprajzi Múzeum Napja		Szarvas Zsuzsa	KFO, kurátorok
03.05.	Megnyitó	Új szerzemények	Árva Judit	KFO, kurátor
03.07.	„Mindenütt Nő” Szabó Erika koncertje	Másra használt kövek	Joó Emese	KFO, Gebauer Hanga
03.27	Megnyitó	Ellenpedagógia a tóparton	Árva Judit	KFO, kurátor
03.30–04.02	Húsvéti előkészületek		Bodnár Katalin Koltay Erika	KFO
04. 16.	Megnyitó	A székelykaputól a törülközőig	Árva Judit	KFO, kurátorok
05.16–17.	Múzeumok Majálisa		Bodnár Katalin	KFO
május	A pápai adománykönyv (minikonferencia)	Kő kövön	Szarvas Zsuzsa	kurátorok
május	Családi nap	A székelykaputól a törülközőig	Bodnár Katalin	KFO
05.18.	Megnyitó	A magyar nép hagyományos kultúrája – ABLAK	Árva Judit	KFO, kurátorok
06. 21.	Megnyitó	Torday Emil	Árva Judit	KFO, kurátor
06.21.	Múzeumok Éjszakája		Szeljak György	KFO
júl.–aug.	Programnapok nyári táboroknak	Ellenpedagógia a tóparton	Joó Emese	
09.19–27.	Szagrális hét		Sedlmayr Krisztina	Koltay Erika

szept.	Megnyitó	World Press Photo	Nagel Edith	
	Zárókonferencia	Kő kövön	Szarvas Zsuzsa	Kurátorok
okt.	Múzeumok Őszi Fesztiválja		Hermann Veronika	Joó Emese
09.20–21.	Kulturális Örökség Napja		Sedlmayr K. Bodnár Katalin	
nov.	Családi nap/advent	Új népművészet	Bodnár Katalin	KFO
12.02.	Megnyitó	Betlehem	Árva Judit	Koltay Erika
dec.	Családi nap	Betlehem	Koltay Erika	KFO

Előadássorozatok

2015. március 18. – április 22. (6 alkalom)	Sámánok Szibériában régen és ma	Kerezi Ágnes	Szeljak György
2015. április-május (7 alkalom)	Ellenpedagógia a tóparton	Frazon Zsófia	Joó Emese
2015. április-október (4 alkalom)	A székelykaputól a törülközőig	Tasnádi Zsuzsanna	Bata Tímea

Szombat '11 tárlatvezetési sorozat

2015. január – december	Szombat '11 sorozat	Fózy Vilma	Hermann Veronika
-------------------------	---------------------	------------	------------------

Kézműves esték

2015. április – december. (5 alkalom)	Kézműves esték	Bodnár Katalin	KFO, kurátorok
---------------------------------------	----------------	----------------	----------------

- *Az egyes tevékenységek tekintetében eredményességi mutatók meghatározása*

A programok esetében az eredményességi mutatók a programokon résztvevő látogatók létszáma (legalább 8000 fő) és a Múzeum által szervezett éves programok száma (legalább 100).

- *Belső forrástérkép meghatározása*

A Néprajzi Múzeum a legtöbb programját belső erőforrásból (Kommunikációs Főosztály, muzeológusok, könyvtárosok) valósítja meg, valamint az egyes kiállítások finansziális keretéből fordít céltartan erre a tevékenységre. Fontos humánerőforrás tényező: hogy a szervezési és lebonyolítási feladatok 2015-ben is programszervező munkatárs hiányában történik.

- *Tervezett önkéntességi tevékenységek, önkéntesekkel ellátandó tevékenységek*

Feladat	Felelős	Határidő
A múzeumi önkéntes program koordinálása	Vörös Gabriella	folyamatos
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység:</i> látogatótájékoztató a fogadótérben	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	folyamatos
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység:</i> idegen nyelvű tárlatvezető az állandó kiállításban	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	folyamatos
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység:</i> múzeumpedagógiai segítő	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	folyamatos

<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység:</i> közönségkapcsolati segítő	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	folyamatos
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység:</i> könyvtári önkéntes	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	folyamatos
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység:</i> gyűjteményi önkéntes	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	folyamatos
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység:</i> bolti segítő	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	folyamatos

2. Köznevelési hasznosítás:

	2014. tény	2015. terv
A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások és a foglalkozások résztvevőinek száma, a honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra)	475/8553/47	420/7000/50
<i>célzottan a külhoni magyarok számára szervezett programok és a programok résztvevőinek száma</i>	4/250	6/400
Múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma	0/0/0	0/0/0
Iskolai tehetséggondozást segítő programok és a programok résztvevőinek száma	6/120	12/220
<i>ebből: elmaradott térségek iskoláinak szervezett programok és a programok résztvevőinek száma</i>	0/0	0/0
A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok és a programok résztvevőinek száma	1/12	6/90
<i>ebből: elmaradott térségek iskoláinak szervezett programok és a programok résztvevőinek száma</i>	0/0	0/0
Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma, az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok és az általuk a Múzeumban eltöltött órák száma	14/180/1360	16/70/600

b) Az intézmény 2014. évi múzeumpedagógiai tervének szöveges bemutatása.

Feladat	Felelős	Határidő
Múzeumpedagógiai foglalkozások megtartása	Bodnár Katalin Joó Emese Koltay Erika	folyamatos
Új múzeumpedagógiai programok kidolgozása	Bodnár Katalin Joó Emese Koltay Erika	folyamatos
Idősek Klubja	Bodnár Katalin	2015. szeptembertől
Kézműves esték	Bodnár Katalin	2015. áprilistól
Múzeumpedagógiai képes hírlevél kiküldése	Joó Emese Koltay Erika	2015. februártól
Tanulmányi kiállítások	Joó Emese	2015. márciustól

Nyári programnapok	Joó Emese	2015. július-augusztus
Kapcsolattartás felsőoktatási intézményekkel	Joó Emese Koltay Erika	folyamatos
Divercity uniós pályázat	Joó Emese Földessy Edina	folyamatos
Konferenciákon való részvétel, előadások tartása	Joó Emese Koltay Erika	folyamatos

- *A tárgyév kiemelt feladatainak meghatározása, ennek illeszkedése az intézmény múzeumpedagógiai küldetéséhez.*

A Néprajzi Múzeum társadalmi jellegéhez kötődően az évben kiemelt feladat lesz a múzeum társadalmi felelősségvállalásának további növelése, ennek keretében a **hátrányos helyzetű iskolai csoportok, fiatal felnőttek és a hátrányos térségekből érkező csoportok** múzeumi jelenlétének erősítése, számukra speciális múzeumpedagógiai programok kidolgozása. Ugyanígy az év fontos feladata lesz, hogy tovább erősítsük a **fogyatékkal élők** múzeumi jelenlétét és minél több tapasztalatot szerezzünk a számukra is hatékony és élvezetes múzeumpedagógiai foglalkozások kidolgozásához. Hangsúlyt fektetünk a **felnőtteknek és a nyugdíjas korosztálynak** szervezett programokra is (Kézműves esték, klubfoglalkozások, tárlatvezetések).

Ettől az évtől fontos feladat lesz az új Néprajzi Múzeum múzeumpedagógiai karakterének a tervezése, a **gyerekmúzeum** koncepciójának a továbbgondolása, tekintettel arra, hogy egy Magyarországon még nem létező, korszerű intézménytípust tervez a Múzeum a Városligetben meghonosítani. Részben ehhez kapcsolódik olyan **új múzeumpedagógiai módszereknek** a kipróbálása (tanulmányi kiállítások, mobil, külső helyszínű múzeumpedagógiai projektek), amelyek gazdagítják a múzeum jelenlegi és jövőbeni kínálatát, valamint megoldást jelenthetnek a költözés átmeneti időszakára is.

- *Az elmaradott térségek iskoláskorú fiataljainak szánt tehetséggondozó, illetve korai iskolaelhagyást csökkentő tervek bemutatása.*

2015-ben folytatását tervezzük a külső szponzor által támogatott, hátrányos helyzetű magyar és határon túli iskolás csoportoknak szervezett **ingyenes múzeumlátogatási programnak**. Amennyiben a benyújtott, új elemekkel kibővített múzeumi programterv támogatást kap, akkor a **múzeumpedagógiai foglalkozásaink mintegy harmadát** (évi 150 órát) ingyen szolgáltatja a Múzeum a hátrányos helyzetű iskolai csoportoknak. A teljes támogatás esetén a csoportok **utazási költségeit** is biztosítja a program, amely így lehetőséget teremt **az ország leginkább elmaradott régióiból és a határon túli magyar iskolákból** érkező diákok számára is a múzeumi tudás elsajátítására és a múzeumi élményre.

A tavaly elnyert *Divercity – diving into the city* című **Eramus+ kétéves európai uniós projekt** tartalmi megvalósítására ebben az évben kerül sor. A pályázat keretében **hátrányos helyzetű fiatalok bevonásával** olyan **módszertani megközelítések és gyakorlati példák kerülnek kidolgozásra**, amelyek láthatóvá teszik a Múzeum szerepét a városi fiatalok és fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedésében, a várossal, illetve a városi intézményekkel való kapcsolatuk újraformálásában.

A Múzeum idén is felveszi a kapcsolatot a Nevelési Intézetekkel és a korai iskolaelhagyókkal foglalkozó alapítványi iskolákkal, hogy múzeumpedagógiai programokkal segíthesse azok munkáját.

- *A célzottan a külföldi magyarok számára szervezett programok bemutatása.*

A fenti pályázat keretében nyílik mód külföldi magyar csoportok fogadására, és számukra múzeumpedagógiai órák megtartására. A cél elérése érdekében a Múzeum konzultált a Nemzetstratégiai Intézettel, valamint azokkal az iskolákkal, amelyeknek határon túli testvériskolájuk van. Ezek az egyeztetések a program minél sikeresebb megvalósítását eredményezik.

- *Az egyes állandó és időszakos kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai programok bemutatása.*

A múzeumpedagógiai foglalkozások nagy része ebben az évben is az **állandó kiállításokhoz** kapcsolódik, amelyeknek célja, hogy a hon- és népismeret, társadalomismeret mellett az egyedi oktatási, pedagógiai igényeket is kielégítse. Folytatódik a **TÁMOP pályázati fejlesztésnek köszönhetően kidolgozott múzeumpedagógiai órák fenntartása**. Ennek keretében 11 iskolai osztály 55 alkalommal vesz részt múzeumi foglalkozáson. Ezt egészítik ki a más intézmények által elnyert TÁMOP pályázatok alapján megtartott múzeumi témanapok és szakkörök.

Az év során legalább egy-egy **múzeumpedagógiai órát** dolgoz ki a Múzeum az **aktuális időszakos kiállításokhoz**. A *Székelykaputól a törülközőig* kiállításunkhoz megvalósuló „*Gyűjtőúton*” című foglalkozás kiváló lehetőséget teremt nemcsak a székelyföldi építészeti és tárgyi kultúra bemutatásához, hanem a kulturális örökség megőrzéséhez is. A kiállítás digitális fejlesztéseinek felhasználása szintén vonzóvá teheti a foglalkozást a fiatalok körében. A *Betlehem* kiállításunk múzeumpedagógiai foglalkozása egyaránt kapcsolódik a téli ünnepkörhöz, miközben a múzeumi restaurálás témáját is közelebb hozza a fiatalokhoz. Elkészül a Magyarország nemzetiségei és kisebbségei témájú óra általános és középiskolás korosztály számára. Emellett új szemléletű múzeumpedagógiai óra is kidolgozásra kerül általános és középiskolások számára az **állandó kiállításban tavasz során megnyitott felújítási projekthez**. Az Iskolai Közösségi Szolgálat diákjainak bevonásával folytatódik a *Kő kövön* kiállítás tavaly kidolgozott pedagógiai hasznosítása, melyben külön színpontot jelentenek a diák tárlatvezetők által tartott foglalkozások.

Az állandó és időszakos kiállítások tematikájához kötődnek a **Kézműves esték sorozat** elméleti és gyakorlati ismereteket ötvöző foglalkozásai is. Az *Ellenpedagógia a tóparton* kiállítás tematikájához kapcsolódnak a **nyári táborok** számára felkínált programnapok. A kiállítási témák múzeumi tudásra épített feldolgozását, ezek folyamatos jelenlétét teszik lehetővé az év során induló, a diákok tevékeny részvételével megvalósuló **tanulmányi kiállítások**. Ezek a kis tér- és anyagigényű kiállítások a kísérletezést, a későbbi gyermekmúzeum módszertani elképzeléseinek a kidolgozását is szolgálják. 2015-ben elindul a **Pikk-pakk Múzeum** projekt is, amely egy olyan mobil kiállítási és kommunikációs felület, amely a Múzeum és az iskolák kapcsolatát nemcsak erősíti, hanem új és más alapokra is helyezheti.

A múzeumpedagógusok aktív részvételével kezdődik meg az új Néprajzi Múzeum elfogadott tervpályázata alapján a **múzeumpedagógiai terekkel kapcsolatos igények konkretizálása**, valamint a **gyermekmúzeum koncepciójának** fejlesztése.

- *A programok eredményessége érdekében tett intézkedések bemutatása,*

A múzeumpedagógiai program fejlesztésében a Múzeum felhasználja a pedagógusok körében az elmúlt két évben végzett **látogató kutatás eredményeit**. Online kérdőíves felmérés segítségével vizsgáltuk meg a Néprajzi Múzeumot felkereső iskolai csoportok vezetőinek a véleményét, a Múzeum meglátogatásával kapcsolatban szerzett tapasztalatait és asszociációit. A felmérés többek között megállapította, hogy **a megkérdezett válaszadók kiemelten nagyra értékelik a kiállítások, programok és múzeumpedagógiai foglalkozások szakmai színvonalát, tartalmasságát, információgazdagságát és érdekességét. A barátságosság, otthonosság** fogalmak tekintetében is elmozdulás figyelhető meg, magasabb értéket kaptak a 2014-es évben. Ugyanakkor fontos igényként merült fel a tapasztalatok, ismeretek „**élővé tétele**”, valamint azoknak a múzeumi innovációknak a szükségessége, **amely a Múzeum megítéléséhez jobban hozzákapcsolhatják a „lendületes”, „fiatalos”, „újszerű” és modern” kifejezésekkel jelölhető értékeket**. Szintén fontos pedagógus igény, hogy a múzeumpedagógia kínálat **iskolai tananyaghoz való kapcsolódásának** erősítése.

A múzeumpedagógiai kínálat és eszköztár gazdagodása ellenére **a múzeumpedagógiai jegyárak idén is a tavalyi árszínvonalon maradnak**, amellyől a látogatás ösztönzését reméli a Múzeum. Ingyenességre, illetve kedvezmények igénybe vételére pályázati vagy szponzori támogatás esetén biztosítunk lehetőséget, illetve az intézményekkel megkötött egyéni együttműködési megállapodások esetén nyílhat rá lehetőség.

A múzeumpedagógiai feladatok elvégzésébe **gyakornokok és önkéntesek**, valamint speciális művészi, szakmai programok megvalósítása esetén **külső munkatársak** is bekapcsolódnak. Egyes múzeumpedagógiai foglalkozások délutánonként, illetve a hétfői múzeumi programokon a nagyközönség igényeihez alakítva **közönségprogram** formájában is hozzáférhetőek. 2015-ben tovább gyarapodik a **demonstrációs eszközök** száma.

A Múzeum múzeumpedagógusai részt vesznek és/vagy előadásokat tartanak az **országos múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai konferenciákon**, tevékeny szerepet vállalnak az Iskolai Közösségi Szolgálattal kapcsolatos tapasztalataik megosztásában. Előadást tartanak **egyetemi pedagógiai, múzeumpedagógiai szakirányú képzéseken**. A szakmai fórumokon nyert tapasztalatok visszaépülnek a napi tevékenységbe.

- *Eredményességi, elégedettségi mutatók - legalább 3 mutató - kidolgozása célcsoportok szerint.*

Általános- és középiskolai csoportok esetében a fenti mutatók közé tartozik a múzeumpedagógiai foglalkozások tervezett száma (legalább 420), az újonnan kidolgozott múzeumpedagógiai foglalkozások száma (legalább 5), illetve a meglévők mellett 40 új középiskolás diák fogadása az iskolai közösségi szolgálat keretében.

Felnőttek esetében a Kézműves esték (legalább évi 5 alkalom), valamint a számukra rendezett klubfoglalkozások eredményes megrendezése (legalább évi 4 alkalom) kerül az elégedettségi mutatók közé.

- *A külső kapcsolati háló erősítése érdekében tervezett intézkedések, különös tekintettel az elmaradott térségekben a tehetség gondozásra, illetve korai iskolaelhagyás csökkentésére.*

A Néprajzi Múzeum Napján egy részletes **tájékoztatón** mutatja be a Múzeum a pedagógusok számára az éves múzeumpedagógiai kínálatot. Az intézményekkel kialakított és fejlesztett

kapcsolatépítés következtében tovább gyarapodik a **pedagógus címlista**, különös tekintettel a hátrányos helyzetű térségekre és a határon túli magyar iskolákra összpontosítva – az éves programkínálat miatt. Az **elmaradott térségekben dolgozó alapítványokkal** külön is felveszi az intézmény a kapcsolatot. 2015-ben rendszeres elektronikus **képes pedagógus hírlevélben** is kommunikál a Múzeum a pedagógusokkal.

- *A belső forrástérkép megtervezése.*

A Néprajzi Múzeum a legtöbb múzeumpedagógiai foglalkozását **belső erőforrásból** valósítja meg, valamint az egyes kiállítások pályázati pénzből fordít célzottan erre a tevékenységre. A továbbiakban is keresi az intézmény a lehetőséget a **szponzori támogatások** bevonására.

- *Oktatási-nevelési intézményekkel történő együttműködés tervadatai.*

Az Iskolai közösségi szolgálat keretében tavaly 14 iskolával megkötött együttműködési szerződés mellett most további két iskolával tervezünk szerződést kötni. A **Színház- és Filmművészeti Egyetemmel** kialakított kapcsolat ebben az évben is folytatódik, a **Budapesti Corvinus Egyetem** diákjai egyetemi óra keretében elemzik a Múzeum működését és szolgáltatásait.

- *Iskolai közösségi szolgálat működésének szöveges bemutatása*

	Felelős	Határidő
Iskolai Közösségi Szolgálat	Joó Emese	folyamatos

Az Iskolai Közösségi Szolgálat 2015-ben is folytatódik, azonban a tavalyi tízféle lehetőséghez képest idén szűkül a vállalható tevékenységek köre. Ezt a lépést a tervezett komplex feladatok előkészítése és a nagy létszámú diák résztvevő folyamatos megtartása és szervezése egyaránt indokolja. 2015-ben a diákok szervezett múzeumi szakértői, kurátori és tárlatvezetői képzést kapnak, amelynek teljesítésével kiállításrendezési, múzeumpedagógiai, tárlatvezetői feladatokban működhetnek közre. Azok a diákok, akik 2014-ben kezdték a teljesítést, de még nem töltötték le a vállalt óraszámot, illetve azok, akik idén jelentkeznek, valódi kihívást jelentő múzeumi szakmai feladatokban vehetnek részt. Tavasszal a *Xántus János, a kortárs kalandor* című tanulmányi kiállítás elkészítésében diák kurátorként, illetve a *Tantárgy és barkochba* múzeumpedagógiai programban tárlatvezetőként és foglalkozásvezetőként számít rájuk a Múzeum. A „felemelő feladatkörök” teljesítése rendszeres készülést és jelenlélet igényel a diákoktól, akik közül többen ezt az 50 óra letöltése után is szívesen vállalják, és önkéntesként folytatják a múzeumi aktivitást a formálódó *diák szakértői csoportban*. Idén előre láthatólag a jelenlegi 12 iskolai együttműködési megállapodás mellé két újat köt az intézmény, és előre láthatóan 40 középiskolás diákot fogad, ami tervezetten 600 óra közösségi szolgálatot jelent a Múzeum számára.

A múzeumpedagógiai programok tervezett bevétele

	2014. tény	2015. terv
Jegyár-bevétel	29 060 862	30 000 000
ebből: múzeumpedagógiai programok bevétele	3 898 749	3 900 000

3. Oktatási tevékenység

	2014. tény	2015. terv
Felsőoktatási tevékenységben oktatóként résztvevő munkatársak száma	10 / 340	9/280
Felnőttoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma	16 / 82	15/60
A Múzeum által akkreditált képzések és a képzések résztvevőinek száma	2 / 33	1 / 15

4. Hozzáférés

	2014. tény	2015. terv
Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma (Etnológiai Archívum)	180 / 450	200 / 500
Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma (Gyűjteményi Főosztály)	102 / 135	90 / 120
Múzeumi könyvtár könyvtárhasználóinak száma és a múzeumi könyvtárlátogatások száma	245 / 2 757	220 / 2500
Honlap-látogatások száma	563 922	570 000

a) Kutatószolgálat tevékenységének tervezése

Feladat	Felelős	Határidő
Fényképgyűjtemény kutatószolgálat (kutatók fogadása, kutatás segítése)	Bata T., Csorba J., Gebauer H., Szotzfried Á.	2015.12.15.
Fényképgyűjteményi közlési szerződések, digitalizálási megrendelések intézése	Bata T., Csorba J., Gebauer H., Szotzfried Á., Gyórfi H.	2015.12.15.
Fotómegrendelések digitalizálása, negatívok kiszedése	Kerék E., Szotzfried Á. közfoglalkoztatottak	2015.12.15.
Kézirattár kutatószolgálat: kéziratok kikeresése, kutatóterembe vitele, megrendelések, közlési szerződések intézése, segédlet	Árva J., Gyórfi H., Vörös G. Granasztói P.	2015.12.15.
Képarchívum kutatószolgálat: rajzok, nyomatok kikeresése, kutatóterembe vitele, digitalizálás-közlési szerződések intézése, segédlet	Tasnádi Zs., Gyórfi H.	2015.12.15.
Hangtár kutatószolgálat: kutatási segédlet, hangzó anyagok meghallgatásának biztosítása, közlési szerződések, digitalizálás stb.	Pálóczy K., Wittmann V.	2015.12.15.
Mozgóképtár kutatószolgálat: kutatási segédlet, megrendelések, közlési szerződések intézése	Csorba J.	2015.12.15.

Az **Etnológiai Archívum** gyűjteményeiben található dokumentumok a néprajzi, helytörténeti és egyre inkább a történeti kutatások alapforrásait is jelentik, ezért használatuk évek óta rendkívül intenzív. A helyszíni kutatás mellett egyre több az e-mailes megkeresés, adatkérés és megrendelés. A kutatók kiszolgálását és a kérések intézését gyűjteménykezelők hiányában a

muzeológusok végzik, amely különösen a Fotótárban nehezíti a más szakmai feladatok elvégzését.

Gyűjteményi főosztály: a tárgygyűjteményekben az Archívum állandó kutatószolgálatával ellentétben a kutatók kiszolgálása alkalmi, esetenként rendszeres megkereséseket jelentenek, időnként jelentős időt és szellemi kapacitást igényelve. Gyűjteményenként egyenetlen a kutatók igénye, elsősorban a Textil és a Kerámiagyűjteményben jelentős az érdeklődés, de az Óceánia és az Állattartás gyűjtemény munkájában is meghatározó a kutatók kiszolgálása. Ez a munka véletlenszerű megkereséseken alapul, azért nem tervezhető. A Textil- és viseletgyűjteményben az év 2. felében a revízió sikeres lezárása miatt átmenetileg szünetel a kutatók fogadása.

b) Múzeumi könyvtár tevékenységének tervezése

Feladat	Felelős	Határidő
Könyv gyarapodás állományba vétele, bibliográfiai feltárása, 600 db	Hegyi Dóra	folyamatos
Könyvek, analitikák tárgyszavazása, 1250 db	Labancz Edit	folyamatos
Folyóiratok nyilvántartása, megrendelése, reklamációja	Szöllősy Gabriella	folyamatos
Magyar Néprajzi Bibliográfiába anyaggyűjtés és feldolgozás	Hegyi Dóra Labancz Edit Pávlicz Adrienn	folyamatos
Olvasószolgálat	Hegyi Dóra Labancz Edit Pávlicz Adrienn Szöllősy Gabriella	folyamatos
Kölcsönzési határidők ellenőrzése, visszakérés	Hegyi Dóra	I. negyedévből havonta
Állományrevízió	Hegyi Dóra Labancz Edit Pávlicz Adrienn Szöllősy Gabriella	2015. II. félévtől folyamatos
Könyvtárközi kölcsönzés	Hegyi Dóra	folyamatos
Kiadványcsere ügyintézés, kiküldés	Pávlicz Adrienn Szabó Balázs	folyamatos
Raktárkezelés, reprográfia	Szabó Balázs	folyamatos, nem tervezhető
Rekordjavítás	Szöllősy Gabriella	folyamatos, nem tervezhető
Tájékoztató gyarapodásról	Szöllősy Gabriella	havonta
10-25 éves korosztálynak könyvtári óra, 10 alkalom	Pávlicz Adrienn Szöllősy Gabriella Labancz Edit	folyamatos
Néprajzi Múzeum Napján könyvtári program	Pávlicz Adrienn, Szöllősy Gabriella, Labancz Edit	2015. márc. 5.
ELTE Könyvtári Napon standdal megjelenés	Pávlicz Adrienn Szöllősy Gabriella	2015. szept. 30.

II. Kiállítási tevékenység

	2014. tény	2015. terv
Állandó kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	1 / 51 600 0	1 / 52 000 0
Időszaki kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	26 / 85 000 3 / n.a.	22 / 60 000 2
Vándorkiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	magyar: 3 / n. a.	magyar: 5 nemzetközi: 2
Befogadott kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	6	saját épületbe: 3 / 15 000
Virtuális kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	3 / n.a.	3 / n.a.
A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma	1 / n.a.	
Összes látogatószám (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	saját épület: 85 000 külső helyszínek: 68 000	saját épület: 70 000 külső helyszínek: 50 000
Kiállításban, látványtárban, tanulmányi raktárban és az Interneten bemutatott tárgyak aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	33%	40%
Tárgykatalógusok és kiállítási vezetők száma (magyar és idegen nyelven), példányszáma és a hasznosított példányok száma	11 kötet (magyar ny., angol rezümével) 3500 pld.	8 kötet (magyar ny., angol rezümé) 2500 pld
Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma	5	10

Megjegyzés: A külső helyszíneken megrendezett kiállítások esetében a látogatottsági adatok nehezen követhetőek és ellenőrizhetőek. A Néprajzi Múzeum épületében megrendezett időszaki kiállítások látogatói nehezen strukturálhatóak, mert egyetlen jegy érvényes minden időszaki kiállításra – kivéve a World Press idején és nincsenek főállású teremőrei a Múzeumnak. Ezt a helyzetet a saját erőforrások fölmérésével, az önkéntesek bevonásával tudja kezelni az intézmény – az egyes időszaki tárlatok látogatottságának számlálásával.

a) Az intézmény 2014. évi kiállítási tervének részletes szöveges bemutatása, ennek illeszkedése az intézmény küldetésnyilatkozatához és középtávú kiállítási stratégiájához.

A Néprajzi Múzeum a küldetésnyilatkozatához igazodva a kiállítási tervezésben a **komplex szempont- és elvárásrendszer** megvalósítását és érvényesítését továbbra is szem előtt tartja. A működés szakmai környezetét (előterjesztések, döntések, forgatókönyvviták) az erre a

feladatra létrehozott kiállítási bizottság, illetve a muzeológusok, múzeumpedagógusok, restaurátorok és közönségkapcsolati munkatársak szakmai összejövetelei szavatolják.

2015 tavaszán valósul meg a Múzeum *A magyar nép hagyományos kultúrája* című, eredetileg 1991-ben épített állandó kiállításban egy módszertani szempontokat érvényesítő **projektszintű beavatkozást**, amely egyfelől dokumentumként kezeli a több, mint húsz éve látható kiállítást, másfelől láthatóvá tesz olyan tudományos eredményeket, amelyek a Múzeum kutatási és kiállítási munkáin alapulnak. A projekt alapvetően muzeológiai koncepcióra épül, eszköze az illesztés (tárgyak és szövegek); munkacíme: *Ablak*; megnyitás: 2015. május 18. A projekt megvalósítását az eredeti kiállítás rendbetétele, takarítása és tisztítása is kiegészíti a finansziális keretek mértékében. A projekt megvalósítását a Nemzetstratégiai Intézet támogatja finansziálisan, a Múzeummal kötött keretmegállapodás és szakmai együttműködés keretében.

Az időszaki kiállítások megvalósítása a hazai pályázati rendszer átalakulásával egyre nehezebbé válik. Ezért az intézmény továbbra is törekszik külső támogatói források bevonására. A Múzeum időszaki kiállításai 2015-ben több sikot érintenek: továbbra is kiemelkedően fontos az intézmény **történeti gyűjteményének** korszerű, friss kutatásokon alapuló bemutatását (*Kő kövön, A székykaputól a törülközőig, Torday Emil afrikai gyűjteménye, Betlehem*), illetve jelen és a közelmúlt mindennapjaira reagáló, társadalomkritikus tárlatok (*Ellenpedagógia a tóparton, Ablak projekt az állandó kiállításban*).

Komplex gyűjteményfeltáró munka eredményeit bemutató kvalitásos gyűjteményi katalógusok megjelenéséhez igazítva idén is készül kamarakiállítás: a Torday-gyűjteményt bemutató kamaratárlat. A katalógus és kamarakiállítási sorozatot magántőke bevonásával, mecénási támogatással valósítja meg a Múzeum.

Az időmetszeteken túl (történeti múlt / közelmúltbeli vagy kortárs kultúra) a Múzeum gyűjteményének és kutatási profiljának megfelelően **a határon túli területek néprajzi feltárása, ennek mai, elemző bemutatása** is kirajzolódott az idei év kiállítási struktúrájában (a Tavasz Fesztivál Erdély tematikájához kapcsolódó *A székykaputól a törülközőig*, illetve az *Erdélyen innen – Alföldön túl* című vándorkiállítás).

Az idei évben is a Néprajzi Múzeumban került megrendezésre a **World Press Photo** kiállítás egy kísérő tárlattal, amelyek látogatottsága tavaly messze meghaladta az előző éveket.

2014-ben indult kísérleti jelleggel az Operával intézményi együttműködésben a Néprajz az Operában című sorozat, amely más közönségrétegek megszólítására alkalmas modellként valósult meg, és a sikerre való tekintettel ebben az évben, majd a 2015-ös őszi évadban is folytatódik az Erkel Színház egy erre alkalmas kiállítási terében. A szakmai munka minden tárlat esetében igazodik az Erkel Színház éves repertoárjához. Az eddigi tapasztalatok alapján a kísérlet egy üde színfolt, mind az Opera, mind pedig a Néprajzi Múzeum palettáján.

A Hagyományok Házával ugyancsak **intézményi együttműködés** keretében valósul meg az év végén az ugyancsak több éves múltra visszatekintő *Élő népművészet* című tárlat. A kiállítás ötletgazdája és fenntartója a Hagyományok Háza, de a kiállításra beérkező anyagok válogatását és rendezését a Múzeum muzeológusaival együttműködésben valósítják meg. A tárlat már létrehozásában is közösségi aktivitásra épít, ami a nyitva tartás és a programszervezés időszakát is jellemzik.

Ahogy látható: a vázolt komplex kiállítási struktúra nemcsak a múzeumi gyűjtemények és kutatások összetettségét tükrözi, hanem a látogatók mind szélesebb rétegeinek megszólítását is lehetővé teszi. A sokrétű témaválasztás, a kiállításokhoz kapcsolt szakmai, közönség- és ismeretterjesztő programok segíthetik ugyanis elő, hogy a különböző időszakokban a Múzeumba érkező látogatók egyformán izgalmas, kérdésekben és élményekben gazdag képet kaphassanak a Néprajzi Múzeumban felhalmozott tudásról.

A korábbi években a Múzeumban rendezett kiállításokból **utaztatható vándorkiállítások** is készültek. 2015-ben az *Erdélyen innen – Alföldön túl* (Szolnok, Miskolc), a *Csendéletek a Székely partiumban* ((Mezőtúr), a *Megvetés és önbecsülés* (Pásztó) valamint *Néprajzi Misszió (1896). Fényképek a katolikus misszionáriusok gyűjteményéből* kiállítások vidéki bemutatására kerül sok (a kiállítóhelyekkel való egyeztetés még folyamatban van). Külföldi utaztatások is körvonalazódnak összhangban a nemzeti kultúr diplomáciai programokkal.

A Néprajzi Múzeum a 2014-es **Holokauszt Emlékév** keretében *Kő kövön. Töredékek a magyar vidéki zsidóság kultúrájából* címmel rendezett nagyszabású kiállítást. A széles körű együttműködéssel (Centropa Alapítvány, MTA Hebraisztikai Kutatócsoport, MOME TechLab, Lauder Javne Iskola) megvalósult tárlat a 2. világháborút megelőző vidéki zsidóság kultúrájának, életmódjának, a környező világgal való együttélésének néhány fontos aspektusát mutatja be. A kiállítás a Múzeumban korszerű technológia tartalomfejlesztéssel is egybekapcsolta a kutatást és a tárlatot, ennek eredményeként jött létre az ún. digitális muzeológiai program, amelynek elsődleges terepe maga a kiállítás, és az ehhez kapcsolt interpretációs közeg. A tárlat az intézményi kiállítási program meghatározó, hangsúlyos elemeként valósult meg 2014-ben – mind financiai, mind a befektetett munka szempontjából –, ennek megfelelően döntött az intézmény a hosszú, egy éves nyitva tartás mellett. A kiállítást a tavasz folyamán minikonferencia, ősszel pedig egy tudományos zárókonferencia is kíséri.

2015-ben is folytatódik a **Hónap műtárgya sorozat**, amelynek keretében az intézmény komplex, információba ágyazott, mélyfúrásos és/vagy különleges esetek bemutatásán alapuló kutatásait jelző tárgyprezentációk készülnek az épület aulájában – magyar és angol kísérelő szöveggel. A sorozat egész évre kidolgozott muzeológusi koncepción alapul, több esetben eddig még soha be nem mutatott tárgyakat állított ki gazdag információba ágyazva, vagy épp aktuális kiállítást vezetett fel egy-egy meghatározó, izgalmas tárgy részletes interpretációjával.

- *Legalább három eredményességi mutató meghatározása és éves nyomon követése.*

A Néprajzi Múzeum kiállításainak eredményességi mutatói a **jegybevétel**, a **látogatólétszám**, illetve a **kiállítások sajtóvisszhangjának** mennyiségi és minőségi faktorai, hiszen ezek számszerűsíthetők, ezáltal az eredményesség közvetlenül is mérhető. A 2015-ben egyik alapvető cél, hogy a 2014-ben elért, terven felül teljesített eredményeket a Múzeum szinten tudja tartani: mind a látogatólétszám, mind pedig a jegybevétel tekintetében.

- *Látogatói elégedettségi mutatók meghatározása és a folyamatos nyomon követéshez szükséges intézkedések.*

A Néprajzi Múzeum 2015-ben folytatja azt a komplex látogatóvizsgálatot, amelyben kiemelt szerepet kap a látogatók elégedettségének vizsgálata. A kutatás eredményei 2015. év végén összegezhetőek.

Feladat	Felelős	Határidő
Látogatóvizsgálat	Joó Emese és Szeljak György	folyamatos

b) Kiállítások

Állandó kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2014. tény	2015. terv	Felelős
<i>A magyar nép hagyományos kultúrája</i>	51 600	60 000	Kemecsi Lajos

Új és áthúzódó saját időszaki kiállítások felsorolása a tervezett látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2014. tény	2015. terv	Felelős
<i>Megvetés és önbecsülés</i> 2014. június 24. – 2015. február 3.	35 780	1700	Szuhay Péter
<i>A népdaloktól a genfi zsolttárokig</i> 2014. szeptember 23. – 2015. január 25.	22 800	1500	Pálóczy Krisztina
<i>Kő kövön</i> 2014. október 30. – 2015. október 18.	8 000	40 000	Szarvas Zsuzsa
<i>Másra használt kövek</i> 2015. január 30. – március 8.	0	3500	Gebauer Hanga
<i>Új szerzemények</i> 2015. március 5. – 2015. augusztus 23.	0	25 000	Szarvas Zsuzsa
<i>Ellenpedagógia a tóparton</i> 2015. március 27. – 2015. augusztus 30.	0	23 000	Frazon Zsófia
<i>A székykaputól a törülközőig. Szinte Gábor gyűjtései</i> 2015. április 16. – 2015. november 22.	0	40 000	Bata Tímea, Tasnádi Zsuzsanna
<i>Torday gyűjtemény (munkacím)</i> 2015. június 20. – 2015. szeptember 6.	0	8000	Földessy Edina
<i>A Salgótarjáni úti zsidó temető képei. Nagy Károly Zsolt fotókiállítása</i> (Szakrális hét) 2015. szeptember 10. – 2016. február 15.	0	6000	Sedlmayr Krisztina
<i>Betlehem (munkacím)</i> 2015. december 3. – 2016. tavasz	0	3500	Foster Hannah Koltay Erika
<i>A hónap műtárgya</i> 2015. január – december	85 000	70 000	Sedlmayr Krisztina

Országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósuló kiállítások a tervezett látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2014. tény	2015. terv	Felelős
<i>21. Betlehemi jászol kiállítás</i> 2014. december 5. – 2015. január 11.	3000	800	Koltay Erika
<i>World Press Photo 2015</i> 2015. szeptember 23. – október 25.	21 222	15 000	Nagel Edith
<i>A World Press Photo 2015 kísérő kiállítása</i> 2015. szeptember 23. – október 25.	21 222	15 000	Nagel Edith
<i>Élő népművészet</i> 2015. október 29. – 2016. március 25.	0	8 000	Csupor István Fülöp Hajnalka

Országos és nemzetközi kiállítási programok, vándorkiállítások keretében megvalósuló kiállítások a tervezett látogatószámmal (külső helyszínen):

Kiállítás címe	2014. tény	2015. terv	Felelős
<i>Az észti szigetvilág néprajzi képe 100 évvel ezelőtt</i> Saarema, Észtország 2014. október 23. – 2015. január 16.	2600	800	Kerezsi Ágnes
<i>Hazaérkezett tárgyak</i> Kardala, Észtország 2015. január 21. – április 30.	0	2000	Kerezsi Ágnes
<i>„Mennysorszámban csengetének...”</i> Óbudai Főtér 2014. november 29. - 2015. január 5.	n. a.	n. a.	Gebauer Hanga
<i>Múzeumháló. Kiállítás Fejős Zoltán 60. születésnapjára</i> MaDok-labor, Bp. Lövvölde tér 4. 2014. november 20. – január 15.	400	100	Frazon Zsófia Wilhelm Gábor
<i>Erdélyen innen – Alföldön túl</i> Szolnoki Galéria; 2015. január 21. – március 29. Miskolc, szeptember 3. – október 32.		2000	Granasztói Péter
<i>„Én a pásztorok királya, legeltetem nyájam”</i> Néprajz az Operában 2. Erkel Színház 2014. november 28. – 2015. február 11.	21 000	8900	Lackner Mónika
<i>„Vitéz Joannes Hány”.</i> Néprajz az Operában 3. Erkel Színház 2015. február 12. - 2015. március 31.		31500	Pálóczy Krisztina
<i>Magyar kutatók Etiópiában.</i> Néprajz az Operában 4. Erkel Színház 2015. április 2. - 2015. június 10.		44700	Pálóczy Krisztina
<i>Csendéletek a Székely partiumban</i> Mezőtúr, Fazekas Múzeum tavasz			Gebauer Hanga
<i>Néprajzi Misszió (1896). Fényképek a katolikus misszionáriusok gyűjteményéből</i> Marczibányi Téri Művelődési Központ 2015. április 2–26.; Zsámbéki Közművelődési Intézet és Könyvtár, 2015. május 26. – június 22.			Granasztói Péter
<i>Megvetés és önbecsülés</i> Pásztói Múzeum ősz			Szuhay Péter
<i>Közel-Kelet: a vallások bölcsője.</i> Néprajz az Operában 5. Erkel Színház 2015. október – november		35000	Granasztói Péter
<i>Itáliai mozaikok.</i> Néprajz az Operában 6. Erkel Színház 2015. december – 2016. január		35000	Kerezsi Ágnes

Ácsolt fatornyok - védelmező templomok Magyarság Háza 2014. december 13. – 2015. február 28.	885	3400	Tasnádi Zsuzsa
Lajtha kiállítás Magyarság Háza 2015. ősz			Pálóczy Krisztina

c) Látogatottság tervszámai

	2014. tény	2015. terv
Összes látogatószám	85 004	87 000
ebből: teljes árat fizető látogató	21 100	21 000
kedvezményes árat fizető	27 435	30 000
Ingyenes	36 469	36 000
Összes látogatóból az elmaradott térségekkel kapcsolatos programokon résztvevők száma	3000	5 000
Diák látogatók	16 494	17 000
Ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	30%	30%

Az adatokat kérjük a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet alapján is nyilvántartani.

c) Nyitva tartás (... nap/év), az ünnepi nyitva tartás jellemzői, illeszkedés a speciális látogatói igényekhez

A Néprajzi Múzeum egész évben a megszokott nyitva tartási rend szerint fogadja a látogatóit a 2015-ös évben is. Az alábbi napokon a Múzeum látogatása ingyenes: január 22. (Magyar Kultúra Napja), március 5. (Néprajzi Múzeum Napja), május 18. (Múzeumi Világnap), szeptember 19-20. (Kulturális Örökség Napjai), valamint a nemzeti ünnepeken: március 15., augusztus 20., október 23. További ünnepnapokon (húsvéthétfőn, május elsején és pünkösdhétfőn) ugyancsak nyitva vannak a Múzeum kiállításai, amelyek ezeken a napokon belépőjeggyel látogathatók. Az intézmény zárva tart január 1-jén, december 24–26.-án, valamint december 31-én. A Néprajzi Múzeum Napján, a Múzeumok Éjszakáján, valamint a World Press Photo kiállítás meghatározott napjain hosszított nyitva tartással működik a Múzeum.

d) A látogatószám és a múzeumi szolgáltatások minőségének növekedését elősegítő új kezdeményezések, szolgáltatáscsomagok bemutatása

A pedagógusok körében végzett online látogatókutatást ebben az évben kiegészül a múzeumi látogatók között végzett **offline kutatással**, hogy alaposabb információval bírjon az intézmény a látogatók tapasztalatairól. A Budapesti Corvinus Egyetem diákjai szemináriumi foglalkozások keretében **látogatóbarátsági vizsgálatot** végeznek a Múzeumban, melynek keretében látogatói szempontból vizsgálják a **kiállításokat**, valamint **elemzik a múzeum honlapját és Facebook oldalát**. Sor kerül a **múzeumi pénztár előtti tér információs szempontú átalakítására**. Elindul az arculatos **múzeumpedagógiai hírlevél**, amely a tervek szerint még hatékonyabban tudja megszólítani a pedagógusokat. A *Betlehem* kiállításához kötődve ebben az évben is készül a kisgyerekes családok számára **interaktív foglalkoztató**

csomag. A *Kő kövön* kiállításához kötődően folytatódik a **diák tárlatvezetői szolgálat**, amelyet az Iskolai Közösségi Szolgálat keretei tesznek lehetővé. A honlap megújításával párhuzamosan új formátumot kapnak és újrastrukturálódnak a **múzeumpedagógiai oldalak** is. A korábbi évek tapasztalataira építve **kezdeményeztük a Parlamenti Látogatóközponttal és a Parlamenti Múzeummal való együttműködést.** Javasoljuk az együttműködés részeként a közös program szervezés mellett közös jegykonstrukció kialakítását is.

Feladat	Felelős	Határidő
Látogatói felmérés	Joó Emese Szeljak György	2015. januárjától folyamatos
Együttműködés lehetőségei a Parlamenti Látogatóközponttal	Koltay Erika	2015. március
Látogatóbarátsági vizsgálat egyetemistákkal	Joó Emese	2015. februártól
Diák tárlatvezetői szolgálat	Joó Emese	2015. februártól
Interaktív foglalkoztató csomag	Koltay Erika	2015. december
Múzeumpedagógiai honlap oldalak megújítása	Joó Emese Szeljak György	2015. szeptember

*e) A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI.24.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltak alapján nyújtandó kedvezménynek a muzeális intézmény által meghatározott napjai, **havi bontásban.***

Minden hónap első vasárnapján a Néprajzi Múzeum állandó kiállítását ingyenesen látogathatják a 26. év alatti EGT-állampolgárok, továbbá a 18 év alatti személyeket kísérő legfeljebb két közeli hozzátartozó. A kedvezmények időpontjai: január 4., február 1., március 1., április 5., május 3., június 7., július 5., augusztus 2., szeptember 6., október 4., november 1., december 6.

f) Múzeumi bolt, büfé, kávézó üzemeltetésének terve 2015-ben.

- *Eredményességi, elégedettségi mutatók meghatározása*

Feladat	Felelős	Határidő
Webbolt frissítése	Marton Ildikó	folyamatos
Törzsvásárlói hírlevél kiküldése	Móser Tamás	legalább évi 5 alkalom
Készlet bővítése	Marton Ildikó Móser Tamás	Folyamatos
Új webbolt struktúrájának megtervezése	Marton Ildikó Móser Tamás	2015. 09. 01.

Közönségkapcsolati tevékenység: a múzeumi bolt (Muzbo) külső és belső rendezvényeken akciókkal, kedvezményes könyvadásással jelenik meg az alábbi időpontokban: Néprajzi Múzeum Napja (március 5.), Múzeumok Majálisa (május 18.), Múzeumok Éjszakája (június 20.), Karácsonyi vásár (december 1-22.). A Múzeum nyitva tartásához igazodva a Muzbo meghosszabbított nyitva tartással működik a Múzeumok Éjszakáján (június 20.), valamint a

World Press Photo kiállítás (szeptember 23–október 25) ideje alatt pénteken és szombaton (10:00 és 20:00 óra között).

Készletbővítés: a bolt árukészlete szezonálisan, valamint az aktuális kiállítások témájához illeszkedve bővül. 2015-ben a zsidó és az afrikai kultúra témájában, Erdély, valamint a népi ünnepek témaköréhez tervezett a készletbővítés.

Kommunikációs tevékenység, arculattervezés: a Múzeum honlapján rendszeresen frissül a boltban kapható könyvek listája; folyamatosan bővül a címlista, és rendszeresen kiküldésre kerül a törzsvásárlói hírlevél, amelyben az aktuális akciókról, új termékekről értesülhet a közönség. Ebben az évben pedig elkezdődik az új honlappal együtt a webbolt tervezése.

Önkéntesség: a múzeumi bolt egy önkéntest tervez foglalkoztatni, akit adminisztrációs és készletrendezési feladatokkal, valamint közönségkapcsolati tevékenységgel alkalmaz.

Eredményességi mutatók: a bevételi terv teljesítése, árukészlet bővítés, törzsvásárlói hírlevél rendszeresítése (évi 5 alkalom)

A **múzeumi kávézó** 2014-ben felmondott üzemeltetési szerződésének új meghívásos pályáztatása 2015. márciusában megvalósul. Az üzemeltetés feltételeinek megfelelő kialakítását az intézmény költözésével kapcsolatos körülmények erőteljesen befolyásolhatják.

- *A múzeumi kiállítóterek bérbeadásából tervezett bevétel*

A kiállítótereknél külön bérbeadást nem tervez a Múzeum. A 2015. évi kiállítások és programok megvalósítása mellett szabad, bérbe adható kiállítóterrel nem rendelkezik az intézmény. 2015-ben ugyan van három tárlat, amely üzletileg is fontos a Múzeum számára: a három tárlatnál széles nagyközönség érdeklődésére számítva emelt látogatószámmal tervez a Múzeum. Ezek a World Press Photo és kísérőtárlata, illetve az *Élő népművészet* című kiállítás.

- *A múzeumi bolt, kávézó, egyéb szolgáltatást végző (amennyiben intézményi üzemeltetésű) tervezett bevétele*

	2014. tény	2015. terv
A múzeumi bolt rendes nyitva tartása mellett a bolti árusítás tervezett bevétele	12 535 374	12 550 000
A bolti árusítás tervezett forgalma	8 248 000	8 000 000

Megjegyzés: a táblázat bevétel sorában a bizományban lévő termékek és a múzeum saját kiadványainak együttes bruttó összege szerepel.

- *Az akadálymentesítés kérdéskörében 2015. évi tervezett beavatkozások szöveges bemutatása, ezek illeszkedése az intézmény akadálymentesítési stratégiájához. A fogyatékkal élők fogadása érdekében tervezett tárgyevi konkrét intézkedések.*

A *Palotából látogatóbarát múzeum* projekt keretében 2011. óta a **mozgássérült, kerekesszékekkel, illetve babakocsival közlekedő látogatók** a korábbinál rövidebb útvonalon, akadálymentesen, a felvonót is igénybe véve érhetik el a kiállítótereket és rendezvényhelyszíneket. A mozgássérültek útvonalát figyelemfelhívó táblákon elhelyezett piktogramok jelzik, amelyeket követve, a részükre kialakított rámpán a Múzeum valamennyi kiállítását és szolgáltatását el tudják érni a Szalay utcai bejáraton keresztül. A **látássérültek** a Múzeum honlapjáról hangos térképet tölthetnek le, vagy a pénztárban Mp3 lejátszót kaphatnak előre feltöltött tartalommal. A liftben való tájékozódásukat hangos információ segíti. A **hallássérültek** tájékozódást indukciós hurok teszi könnyebbé. A Múzeum honlapja

szintén akadálymentesített. Az új honlap megtervezése során külön figyelmet fordít az intézmény a fogyatékkal élők igényeire.

III. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

1. Gyarapodás

	2014. tény	2015. terv
Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m ²)	--	--
Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma	47	30
A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága (összesen és a tárgyévben, darabszám szerint)	--	--
A tárgyévben feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága (összesen és a tárgyévben, darabszám szerint)	825	900
Régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma	--	--
Ajándékozással bekerült tárgyak száma	427	400
Adásvétellel bekerült tárgyak száma	355	250
Egyéb, az a)–g) pontokon kívül gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma	43	300
A gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott gyarapodás teljesülésének aránya (%)	75%	76%

a) A gyűjteménygyarapodás tervezése szakáganként, a gyarapodás módjának és lehetséges forrásának megjelölésével

A tárgygyűjtemények gyarapodása forráshiány miatt 2015-ben sem tervezhető belső, költségvetési keretektől – csak külső források bevonásával tud jelentősen, aktív módon fejlődni a gyűjtemény. A legjelentősebb gyarapodások Kalotaszegről várhatók. A 2014-ben benyújtott és elnyert **Ithaka pályázat** segíti két jelentős tárgyegyüttes megvásárlását: egy inaktelki teljes csizmadiaműhely berendezéseivel, szerszámaival, félkész- és késztermékeivel kerül gyűjteménybe, emellett egy női ruhatár élettörténetbe ágyazott tárgyi dokumentációja várható. Az intézmény célja, hogy a 2015. évben kiírt NKA Ithaka pályázaton egy magyar házaspár Afrikai gyűjteményének megvásárlását célzó sikeres anyagot állítson össze. **Jelentős külső forrás bevonását igényli** egy jól adatolt ezüst vajdalánc megvásárlása, amelyre már évek óta törekszik a Múzeum, de a tárgy magas értéke miatt eddig sikertelenül. A gyarapodás nem tervezhető részét a **felkínált ajándék** tárgyak és kollektívák jelentik, melyeket csak mérlegelés után áll módjában az intézménynek elfogadnia, például az adatolási feltételek teljesülésével. A gyarapítás a Múzeum előtt álló költözési komplex tevékenység miatt nem jelenik meg kiemelt jelentőségű feladatként.

Gyűjteményi főosztály

Feladat	Felelős	Határidő
Inaktelki csizmadiaműhely megvásárlása -170 tárgy, NKA Ithaka pályázat támogatásával	Fülöp Hajnalka	2015. 08. 31.
Egy mérai asszony ruhatára -79 tárgy, NKA Ithaka pályázat támogatásával	Katona Edit	2015. 08. 31.
Gyöngyös pártá Kispetriből – külső forrás esetén	Katona Edit	2015. 06. 30.

Vajda Pál vajdalanca – külső forrás bevonásával	Szuhay Péter	2015. 12. 31.
Éltető Sándor székelyföldi tárgyai (30 tárgy) – külső forrás esetén	Fülöp Hajnalka Vida Gabriella	2015. 12. 15.
Kolumbán Zsuzsa babakészítő szuvenír babái (4 db) – ajándék	Foster Hannah	2015. 06. 30.
Híntaló – Szacsvey Éva ajándéka	Foster Hannah	2015. 06. 30.
Torontáli szőnyeg, kézimunkázó kellékek – ajándék	Lackner Mónika	2015. 06. 30.
Bada Márta festményei – ajándék	Tasnádi Zsuzsanna	2015. 06. 30.
Revízió lezárását követő raktári leltározatlan anyag gyűjteményi elfogadása: Európa-gy. (30 tárgy), Afrika-gy. (79 tárgy), Ázsia-gy. (200 tárgy)	Kerezsi Ágnes Földessy Edina Wilhelm Gábor	2015. 11. 30.
Alföldi subák – külső forrás bevonásával	Katona Edit	2015. 11. 30.

Etnológiai Archívum

Feladat	Felelős	Határidő
Bada Márta festőné 35. db keretezett pasztellképe: <i>Mese a világ teremtéséről</i> címmel, ajándék	Tasnádi Zsuzsanna	2015.06.30
Magyar Néprajzi Lexikon kéziratos anyaga Kósa Lászlótól 0.3 iratfolyóméter, ajándék	Granasztói Péter	2015.02.15
Voigt Vilmos iratai 3 iratfolyóméter, ajándék	Granasztói Péter	2015.12.15

2. Nyilvántartás

	2014. tény	2015. terv
Tárgyévi gyarapodási naplóba vétel száma	825	900
Tárgyévi szakleltárkönyvbe vétel száma	1066	1256
Tárgyévben revízió alá vont tárgyak száma	1815	5900
Feldolgozott állomány száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	207994 99,9 %	1256

a) Az intézményben őrzött műtárgyállomány nyilvántartására vonatkozó tárgyévi kezelési terv

- Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok tervezésének részletes intézkedési terve, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra

Feladat	Felelős	Határidő
Műtárgy törzskönyvi- és egyéb naplóvezetési feladatok, műtárgy leltározási adatkezelés	Wittmann Józsefné	folyamatos
A néprajzi muzeológia területén keletkezett digitális tartalmak fejlesztésének gondozása és koordinálása (kiemelt feladat)	Máté György Biró Gábor Kemény Márton, Wittman Józsefné	
Műtárgykölcsönzési szabályzat elkészítése	Szarvas Zsuzsa Máté György Lackner Mónika	2015.02.28.

	Fábián Mária Darabos Diána	
Műtárgy adatbázis karbantartás, felügyelet, adatnormalizálás	Wittmann Józsefné Máté György	folyamatos
A számítógépes nyilvántartási rendszer auditálásának, illetve akkreditációjának lezárása	Máté György Biró Gábor Kemény Márton Wittmann Józsefné	2015.03.31.
Archívum adatbázis karbantartás, felügyelet, adatnormalizálás	Bíró Gábor	folyamatos
Havi statisztikai kimutatások készítése (műtárgyleltározás, digitalizálás)	Wittmann Józsefné	folyamatos
Digitalizált anyag ellenőrzése és publikálása havonként	Máté György	folyamatos
Revíziós adategyeztetés, ellenőrzés	Wittmann Józsefné Pintér Zsuzsa Pribusz Erika Máté György	folyamatos
Revíziós pecsételés, adatrögzítés	Wittmann Józsefné Pintér Zsuzsa Pribusz Erika	folyamatos
A Textil-gyűjtemény revíziójának adminisztratív lezárása	Lackner Mónika, Wittmann Józsefné	2015.12.18.
A Bútor-gyűjtemény revíziójának elindítása és adminisztrációja	Kiss Margit, Wittmann Józsefné Pribusz Erika	2015.03.02., illetve folyamatos
Az Egyház-gyűjtemény revíziójának elindítása és adminisztrációja	Sedlmayr Krisztina, Wittmann Józsefné Pintér Zsuzsa	2015.03.02., illetve folyamatos
A Gyűjtögetés-gyűjtemény revíziójának elindítása és adminisztrációja	Máté György Wittmann Józsefné Pintér Zsuzsa	2015.03.02., illetve folyamatos
Az Óceánia-gyűjtemény revíziójának elindítása és adminisztrációja	Gyarmati János, Wittmann Józsefné Pribusz Erika	2015.03.02., illetve folyamatos
Időszaki kiállítások, kölcsönzések dokumentációjának kezelése	Pintér Zsuzsa	folyamatos
Állandó kiállítás dokumentációjának kezelése	Wittman Józsefné	folyamatos
Nyilvántartási kutatószolgálat ellátása	Wittman Józsefné Pintér Zsuzsa Pribusz Erika	folyamatos
Nyilvántartási irattár kezelése, iktatás	Pintér Zsuzsa	folyamatos
Digitális műtárgyfotók gyűjtése, átnevezése, adatbázisba rögzítése	Kemény Márton Pribusz Erika Pintér Zsuzsa	folyamatos
Archívum adatbázis digitális felvételeinek kezelése, feltöltése	Bíró Gábor	folyamatos
Digitális másolatgyűjtemény gyarapítása, leltározása	Kemény Márton	folyamatos

	Biró Gábor	
Digitális másolatgyűjtemény kezelése (kutatószolgálat, megrendelések szerinti másolatok készítése)	Kemény Márton Biró Gábor	folyamatos
A publikus adatbázisok karbantartása, ellenőrzése	Máté György Kemény Márton Biró Gábor	folyamatos
Műtárgy- és Archívumi adatbázis publikált képállományának ellenőrzése, hibajavítás	Biró Gábor	folyamatos
Digitális másolatgyűjtemény adatbázis új adatsorainak feltöltése félévenként	Kemény Márton Biró Gábor	2015.07.30. és 2015.12.18.
Digitális másolatgyűjtemény biztonsági másolatának elkészítése	Biró Gábor Kemény Márton Kocsis Zoltán	2015.12.18.
Műtárgyfotózás	Kerék Eszter Sarnyai Krisztina	folyamatos (kb. 500- 500 tárgy)
Műtárgyfotózási, digitalizálási megrendelések kezelése	Máté György Pintér Zsuzsa	folyamatos
A 2014. leltárkönyv kinyomtatása, archiválása	Biró Gábor Wittmann Józsefné	2015.03.31
MANDA digitalizálási programban részvétel, adatexport, képfeltöltés (15 ezer rekord)	Biró Gábor	2015.12.18.
Etnológiai Archívum Térképgyűjteményének integrálása a Monari rendszerbe	Biró Gábor	folyamatos
A Monari rendszer üzemeltetésében való részvétel, a működés és a felmerülő feladatok, kérések elvégzése, programfrissítések, bővítések, új adatbázisok, adatállományok létrehozása, karbantartása, bővítése	Biró Gábor	folyamatos
A Monari rendszerben használható böngészési, nyomtatási formátumok, felületek kezelése, karbantartása	Biró Gábor	folyamatos
A digitális Ónedény katalógus bővítése (Nemzeti Múzeum, Nagybajom, Kiskunhalas, további jelentkezők), hibajavítások, karbantartás.	Biró Gábor	folyamatos

A Néprajzi Múzeum tárgyi- és a legtöbb archivális (nyomat, rajz, fénykép, dia) gyűjteményének nyilvántartása hosszú évek óta digitális adatbázisban (**MONARI**) történik. Ennek a tudatos munkának az eredménye, hogy 2014-ben az intézmény beadta az erre vonatkozó auditálási kérelmét. A szakmai ellenőrzés megtörtént, a két szakfelügyelő észrevételeit, javaslatait a Múzeum beépítette a rendszerbe, korrigálta a hiányosságokat. A minisztériumi szakreferens tájékoztatása szerint 2015. év elején kiadják a Múzeumnak az engedélyt a **digitális nyilvántartási rendszerre való hivatalos átállítására**.

MONARI-rendszer akkreditációja jelentős előrelépést jelent. A számítógépes nyilvántartásra való teljes áttérés után nem szükséges a hagyományos, papíralapú leltárkönyvek és gyarapodási jegyzék vezetése, ami költségeket csökkent, és hatékonyabbá, gyorsabbá teszi a múzeumi nyilvántartás folyamatát. Egyszerűvé teszi az auditált rendszer a külső kapcsolatok

létrehozását, kapcsolódást az országos és a nemzetközi együttműködésekhez (pl. Europeana). Az auditált rendszerek részt vehetnek az Európai Unió Kreatív Európa Program 2014–2020 keretében múzeumok részére kiírt pályázatokon.

Az immáron több évtizedes tapasztalatokkal és jelentős eredményekkel büszkélkedhető digitális rendszernek köszönhetően a Néprajzi Múzeum alkalmas arra, hogy ellássa az EMMI által meghatározott **kiemelt kompetencia feladatát**: a néprajzi muzeológia területén keletkezett digitális tartalmak fejlesztésének gondozását és koordinálását. Az intézmény célja, hogy a kor elvárásai között szereplő aggregátorként működjön, és segítse a többi múzeum, közgyűjtemény ilyen irányú munkáját, valamint létrehozzon egy MONARI-alapú országos hálózatot. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy az akkreditáció mielőbb lezáruljon.

- *A feldolgozásra váró műtárgyanyag mennyisége összesen és műtárgycsoportonként, a hiányosságok feldolgozása érdekében 2015. évben előirányzott intézkedési terv*

A tárgygyűjteményekben **az előző években sikerült a leltározási elmaradásokat gyakorlatilag felszámolni, így tényleges elmaradás nincs, csak a 2014. év 2. felében szerzeményezett tételek** egy részének leltározása húzódik át 2015-re. Ebből a legnagyobb darabszámú, az NKA múzeumi kollégium támogatásával megvásárolt türeleműveg-kollekció (205 db) leltározása már 2015. január 15-ig megtörtént.

A tavalyi évben lezárult revíziók során különítették el a hibás, téves, beazonosíthatatlan nyilvántartási adatokkal rendelkező tárgyak csoportját. Ezeknek a tárgyaknak a feldolgozása (új nyilvántartásba vétele, illetve leltározása) több gyűjteményben dolgozó muzeológus munkájában meghatározó lesz, hiszen fontos cél, hogy az intézmény költözéséig ne maradjanak nyilvántartásilag problémás gyűjteményi egységek. 2015. decemberében zárul le a Múzeum legnagyobb tárgygyűjteményében, a Textil- és viseletgyűjteményben a revízió, amelynek fontos célja az is, hogy a problémás adatolású, téves, sőt soha nyilvántartásba nem vett anyagot elkülönítse, és számba vegye. Ebben az évben csak a jegyzékek elkészítése várható, a feldolgozás 2016. évtől indulhat.

A 2015. évi gyarapodás feldolgozása várhatóan folyamatosan, más munkákkal összhangban, ütemesen történik, elsőséget mindenképpen a tavalyi évben szerzeményezett anyag feldolgozása élvez.

Gyűjteményi főosztály

Feladat	Felelős	Határidő	2015. évre tervezett feldolgozandó anyag (db)
Állattartás-gyűjtemény	Lackner Mónika	2015.06.30.	1
Földművelés-gyűjtemény	Máté György	2015.06.30.	2
Közlekedésgyűjtemény	Máté György	2015.06.30.	1
Bútorgyűjtemény	Kiss Margit	2015.06.30.	3
Kerámiagyűjtemény	Csupor István	2015.06.30.	205 (megtörtént)
Kosárgyűjtemény	Sedlmayr Krisztina	2015.06.30.	1
Táplálkozásgyűjtemény	Szarvas Zsuzsa	2015.06.30.	4
Textilgyűjtemény	Lackner Mónika Katona Edit Fülöp Hajnalka	2015.06.30.	76
Hangszergyűjtemény	Pálóczy Krisztina	2015.06.30.	43
Szokásgyűjtemény	Forster Hannah	2015.06.30.	7

Európa-gyűjtemény	Kerezsi Ágnes	2015.06.30.	12
Demonstrációs eszköz	Joó Emese	2015.06.30.	1

Az **Etnológiai Archívum** 2015-ös évi munkáit már a költözésre való felkészítés határozza meg, aminek célja a leltározatlan állományok csökkentése, illetve költözésre való előkészítése. Ezt a tevékenységet az elkövetkező években egy átfogó intézkedési terv alapján fogjuk végezni. Az állapotfelmérést is tartalmazó intézkedési terv kidolgozása a 2015. év egyik kiemelt feladata.

Feladat	Felelős	Határidő
Intézkedési terv az Etnológiai Archívum költöztetésének előkészítésére vonatkozóan	Granasztói Péter	2015.10.15

Az Etnológiai Archívum feldolgozatlan anyagai a következők: Kézirattár: 40 iratfolyóméter, Képarchívum: 4 iratfolyóméter, Fényképgyűjtemény: 40 000 fotó, Diapozitív gyűjtemény 10.000 db. A feldolgozatlan anyagok az elmúlt évtizedekben keletkeztek, amikor a gyűjtemények nagy, többeszes tételszámú hagyatékokkal, ajándékokkal, vásárlásokkal gyarapodtak. A Kézirattár, a Képarchívum és a Fotótár napjainkban szintén nagy mennyiségű hagyatékkal, ajándékkal is folyamatosan gyarapodik (a Fotótár például 2012-ben 16 ezer, 2013-ban 4 ezer, 2014-ben 800 fotóval). Ezek feldolgozása, leltározása minden gyűjteményben kiemelt feladat, amelynek érdekében bevezetésre került a kidolgozott program részeként a szekrénykataszteri leltározás. Így a tervezettnél jóval több, 20.000-es nagyságrendű tétel került 2014-ben is beletárolásra, míg 2015-ben is közel hasonló nagyságrendű, 18.000 tétel szerepel a tervben. A csökkenés, oka, hogy a nagy tételszámú anyagok elfognak, a sok kisebb tételszámú vegyes anyag leltározása nagyobb időráfordítást igényel. A fotók leltározásának gyorsítása érdekében a Gyűjteményi Főosztály munkatársai továbbra is részt vesznek, sőt 2015-ben már 2 fő leltároz fényképeket.

A Kézirattárban található hagyatékok rendezése, illetve leltározása is kiemelt cél, ezért a munka gyorsítása érdekében kidolgozott program részeként 2013-ban belső átcsoportosítást követően egy fővel nőtt a Kézirattári munkatársak száma. Több hagyatékok, nagyobb kéziratos anyag leltározása, illetve a költözésre való felkészülés részeként a munkaszobákban, gyűjteményekben található kéziratos anyagok, hagyatékok rendezése, dobozolása és a kéziratraktárban való elhelyezése is megtörténik.

Etnológiai Archívum - Leltározás

Fényképgyűjtemény	Vegyes anyagok leltározása szekrénykataszterbe, 18000 db (Gergely Sándor, Molnár Benő)	Csorba J., Gebauer H., Bata T.	06.30/ 12.15.
Fényképgyűjtemény	Egyedi tételek leltározása 500 (200/ 200/100)	Csorba Judit, Gebauer H., Bata T.	06.30/ 12.15.
Diapozitívgyűjtemény	H-H. Skupy Dél és Közép-Amerikai diáinak és Boglár Lajos fényképeinek leltározása, 1000 db	Gyarmati J., Főzy V.	06.30/ 12.15
Kézirattár Kéziratgyűjtemény	N. Fülöp Katalin hagyatékok leltározása	Árva J.	06.30/ 12.15.

	Gáborján Alice hagyaték leltározása, 6 ifm (iratfolyóméter/ifm)	Vörös G.	06.30/ 09.15.
Kézirattár Kéziratgyűjtemény	Népi sportjáték-kataszter leltározása 3 iratfolyóméter	Granasztói Péter	08.30
Kézirattár Kéziratgyűjtemény	Kéziratok egyedi leltározása 120 tétel	Granasztói Péter	12.15
Képarchívum	Festmény 35 db Rajz: 200 db	Tasnádi Zsuzsa	12.15.
Hangtár	Kiss József mezőkövesdi gyűjtése, 25 óra	Pálóczy Krisztina	12.15.
Mozgóképtár	A gyűjtemény rendezése, átvétele során előkerült filmek leltározása	Csorba Judit, önkéntes	12.15.

Etnológiai Archívum - Egyéb nyilvántartási, rendezési munkák

Hangtár		A gyűjtemény kéziratos, működési iratainak felmérése, átadásra előkészítése	Pálóczy K.	2015. 12.15
Kézirattár		2000. évtől a múzeumi kiállítások iratanyagának begyűjtése a Gyűjtemény Főosztály munkatársaitól, 2. ütem	Árva Judit	2015. 12.15
Kézirattár Inventárium gyűjtemény		Benda hagyatékából előkerült inventáriumok rendezése, visszaosztása 500 db	Árva Judit	2015. 06.30.
Kézirattár		Balázs György főigazgató-helyettesi iratainak előrendezése, elhelyezése az irattárban	Árva Judit	2015. 12.15
Kézirattár Inventárium és Dokumentációs gyűjtemény	Kresz Mária hagyaték előrendezése, dobozolása, elhelyezése 10 iratfolyóméter		Granasztói Péter Vörös Gabriella	2015. 12.15.
Fotótár		Pozitívgyűjtemény A34-es raktári részének rendezése, alagsori fotóhelység rendezése	Gebauer H. Csorba J. Bata T.	2015. 08.30
Fotótár		Tekercsekben tárolt fotónagyítások	Gebauer Hanga	2015. 12.15.

		rendezése, elhelyezése 500 db		
Képtárhívum Rajzgyűjtemény		Raktárrendezés: a nagyalakú rajzok átköltöztetése a rajztári szekrény sorba kb. 2500 rajz	Tasnádi Zsuzsanna gyűjteménykezelők	2015. 12.15.

3. Hozzáférés

A Néprajzi Múzeum rendelkezik ma Magyarországon a **legnagyobb néprajzi online adatbázissal**, amely évről évre bővül. A prioritásként kezelt digitalizálást szigorú elvárások szabályozzák az intézményben. A műtárgygyűjteményben akkor számít egy tétel digitalizáltnak, ha annak a kötelező mezői, a muzeológia szemszögéből a legfontosabb adatok ki vannak töltve, illetve elkészültek a digitális felvételek is a tárgyról. Ezt a felelős muzeológus a végén ellenőrzi, azaz publikálja. Így 2014-re a teljes állomány több mint 1/3-a hozzáférhető, **2015-re 40 % közeli állapotot tervezzük elérni**. Mindemellett az adatbázis nem publikus része is rohamosan bővül, a műtárgyállomány több mint 90 %-a kereshető.

	2014. tény	2015. terv
Digitalizált tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	73739 35,45 %	5000 2,4 %
Adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	193989 93,27 %	1000 0,8
Az adatbázis használóinak száma, a használatok száma	62	61
Honlapon hozzáférhető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	73739 35,45 %	5000 2,4 %
Nemzetközi adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	--	--

a) Az intézmény 2015. évi digitalizálási tervének szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény középtávú digitalizálási stratégiájához

A muzeológiai munkában kiemelt feladat a gyűjtemények minél teljesebb, színvonalasabb felhasználóbarát hozzáférhetőségének megteremtése. Ennek a komplex tevékenységnek részeként zajlik a gyűjteményi adatbázisok **szöveges adatainak ellenőrzése**, pótlása, kiegészítése, a műtárgyak, fotók, rajzok, filmek digitalizálása.

A **digitalizálás** a Néprajzi Múzeumban azt jelenti, hogy a műtárgyak adataikkal együtt az intézmény honlapján keresztül elérhetőek. Ez az adatbázis, mely angol keresőfelülettel is ellátott, a különböző szintű oktatásban résztvevőknek ugyanúgy segédanyagul szolgál, mint a kutatók, kutatószolgálat számára, és segíti a társintézményi kölcsönzéseket is. A **virtuális hozzáférés** egyik eredménye, hogy 2014-ben érezhetően növekedett azon megkeresések száma, amelyek a publikált műtárgy- és fotógyűjteményen alapulnak. Kutatók, pedagógusok, újságírók és a laikus érdeklődők is használják a hozzáférhetővé tett műtárgyakat, fényképeket, kéziratokat és más információkat. Ennek további bővítése, kiterjesztése 2015-ben is a terv része.

A műtárgygyűjtemények digitalizálásában idén még markánsabban jelenik meg a **költözés előkészítésének** szándéka: az adatbázis nagyobb méretű feltöltése a cél, amely segítségével könnyen és gyorsan azonosíthatóvá válnak a műtárgyak. Nagy hangsúly került a digitális felvételek készítésére, hiszen kitűzött cél, hogy a költözésig az egész műtárgyállomány ebben a formában is archiválva legyen. Ehhez nagy segítséget nyújtanak idén is a **MANDA-val való együttműködés** keretében jelenlévő közfoglalkoztatottak.

Mecénási támogatás segíti Bíró Lajos világhírű új-guineai tárgyainak és fotóinak, illetve a Múzeum első gyűjteményének, a Xántus János kelet-ázsiai expedíciója során szerzeményezett tárgyakat bemutató, tematikus, külső kutatók számára is hozzáférhető, kétnyelvű adatbázis

építését. A tárgyak meghatározásában, leírásában a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum munkatársai is részt vesznek. A 3 évig tartó munka idén indul, 2015. év végére a Kínában gyűjtött tárgyak (300 db) válnak hozzáférhetővé, kutathatóvá.

Az eddigi munkák és a MONARI-fejlesztőjével való folyamatos konzultáció is bizonyította, hogy **a MONARI alkalmas egy ilyen volumenű költöztetés koordinálásra, nyilvántartására.** A gyűjtemény nagyarányú digitalizáltsága biztos alapot ad ehhez, így ezt a több mint egy évtizedes munkát nem kell előlről kezdeni.

Feladat	Felelős/db	Határidő
Digitalizálás a Gazdálkodásgyűjteményben	Máté György /250/	2015.12.01.
Digitalizálás a Technológiagyűjteményben	Szuhay Péter /500/ Máté György /50/	2015.12.01.
Digitalizálás a Háztartásgyűjteményben	Kiss Margit /50/ Vida Gabriella /700/ Szarvas Zsuzsa /200/	2015.12.01.
Digitalizálás a Textilgyűjteményben	Fülöp Hajnalka /100/ Katona Edit /100/ Lackner Mónika /100/	2015.12.01.
Digitalizálás a Rítusgyűjteményben	Pálóczy Krisztina /100/ Sedlmayr Krisztina /300/ Foster Hannah Daisy /300/	2015.12.01.
Digitalizálás a Regionális gyűjteményben	Földessy Edina /500/ Főzy Vilma /400/ Gyarmati János /300/ Kerecsi Ágnes /500/ Wilhelm Gábor /300/	2015.12.01.
Fotózás az adatbázis digitális feltöltéséhez (nem műtermi körülmények között)	raktárkezelők muzeológusok kulturális közfoglalkoztatott /10000/	folyamatos
Fotózás az adatbázis részére is, műtermi körülmények között	Kerék Eszter Sarnyai Krisztina /1000/	Folyamatos

Az **Etnológiai Archívum** digitalizálási tevékenysége a gyűjtemények jellegéből és eltérő digitalizáltsági fokából fakadón is eltérő feladatokból áll. Míg egyes gyűjtemények (térekép) régi adatbázisokból (isis) 2015-ben kerülnek konvertálásra (Excel) és előkészítésre a MONARI-adatbázisba való integrálásra, addig más gyűjteményekben több ezer tételt érintő adatpontosítási, adatrögzítési munkák folynak (pl. Kézirat-, Hang- és Fotótár). Ezek a nehezen számszerűsíthető munkák nélkülözhetetlenek a pontos, adatgazdag számítógépes nyilvántartási adatbázis kialakításához, és a későbbi online publikáláshoz.

A legtöbb archívumi gyűjteményben nagy tételben folytatódik a képek (fotó, nyomat, rajz, kotta) szkennelése, digitalizálása is. A kiemelkedő nagyságú állományok digitalizálása van tervbe véve, ami az egész évben folytatódó digitalizálási közfoglalkoztatási programnak köszönhető. Ennek eredményeként a legveszélyeztetettebb nitrátos negatívállomány digitalizálással történő megmentésében és a fonográf támlapok (kották), illetve a nyomat gyűjtemény teljes állományának digitalizálásában is nagy előrelépés történik. A fényképek digitalizálásának a hatékonyságát fogja növelni egy új, **mecénási támogatással** megvalósuló

fejlesztés, aminek keretében egy teljesen új, A3-as szkennelvel ellátott digitalizáló munkaállomást hozunk létre.

Mindezen munkák végső célja a digitalizált állományok minél nagyobb részének publikussá tétele. **Kiemelt cél a Hangtár fonográfos állományának hangzó anyagának publikussá tétele**, vagyis a régi fonográfhangerek meghallgatásának lehetővé tétele. Ehhez kapcsolódik Bartók Béla halálának 70. évfordulójára létrehozandó **önálló weboldal**, ami Bartók magyar gyűjtéseit tartalmazná magyarázó szövegekkel, látványos formában jön majd létre. Kiemelt cél a **Filmgyűjtemény összes vágott filmjének közzététele** 2015 első felében, amivel a Múzeum gazdag és változatos digitalizált állománya még látványosabbá válik. A Képarchívum és a Fotótár anyaga az eddigi évek megszokott nagyságrendjében válik publikussá, amit mindig alapos ellenőrző és adatpótló munkafolyamat előz meg. Különleges és kiemelt digitalizálási feladat lesz – az előző évekhez hasonlóan – az MTVA és a Duna Televízió Zrt., valamint a Hagyományok Háza által harmadszor is meghirdetett a Fölszállott a páva című népzenei és néptánc tehetségkutató verseny színpadán látható látványhoz archív fényképek válogatása, tematikus összeállítások készítése.

Etnológiai Archívum – Adatrögzítés

Feladat	Felelős	Határidő
Adatrögzítés, a fotótár digitalizált képeihez a Kb. 2000 rekord	Györfi H. Wittman V.	2015.06.30/ 12.15.
Ariadné, Isis nyilvántartási adatbázisok konvertálása, előkészítésük a Monariba integrálásra	Granasztói P., Tasnádi Zs., Györfi H., Bíró G.	2015.12.15.
Hangtár adatbázis adatainak pontosítása, javítása, ellenőrzése, hiányzó adatok feltöltése 12000 rekord	Pálóczy K. Wittmann V.	2015.12.15
Kéziratgyűjtemény adatbázis konvertálási hibáinak javítása, 1000 tétel	Granasztói P. Vörös G.	2015.06.30/ 12.15.
Filmgyűjtemény Monari adatbázisának adatpótlása, pontosítása 80 film	Csorba J.	2015.05.01.
Inventáriumgyűjtemény OTKA kutatáshoz kapcsolódóan Inventáriumok adatrögzítése 400 inventárium	Granasztói P.	2015.12.15.

Etnológiai Archívum – Digitalizálás (kép, hang)

Feladat	Felelős	Határidő
Fotómegrendelések digitalizálása kb. 1500 db	Kerék Eszter	12.15.
Nitrátos negatívok digitalizálása – kb. 800 db	Kerék Eszter 200/600 db	06.30. 12.15.
Archív pozitívok és negatívok digitalizálása, kb. 10000 db	Bata T. Csorba Judit Gebauer Hanga Közfoglalkoztatottak	06.30. 12.15.
Támlapok (kották) digitalizálása, 5000 db	Pálóczy Krisztina Wittmann Viktória, Közfoglalkoztatott	12.15.

Bartók évfordulóhoz kapcsolódóan 2000 (MSZ) Bartók támlap (kotta) digitalizálása, meta-adatainak feltöltése	Pálóczy Krisztina Kemény Márton Wittmann Viktória	12.15.
Nyomatok, rajzok digitalizálása, 900 db	Tasnádi Zsuzsanna Közfoglalkoztatottak (800) Kerék Eszter (100)	12.15.
Közigazgatási tájékoztató lapok (1924) digitalizálása 730 település, 7090 oldalnyi anyagának	Granasztói Péter Együttműködő partner Debreceni Egyetem BTK, Szilágyi Zsolt	06.30.

Hozzáférhetővé tétel – Etnológiai Archívum

Feladat	Felelős	Határidő
2100 fotó publikálása az online adatbázisban	Bata T. (300), Csorba Judit (500), Gebauer Hanga (600), Granasztói Péter (300), Vörös Gabriella (300)	12.15.
600 oldal, (300 tétel) nyomtatás publikálása az adatbázisban	Tasnádi Zsuzsa	12.15.
4 ezer új támlap (kotta) publikálása az online adatbázisban	Pálóczy Krisztina Wittmann Viktória	12.15.
Bartók évfordulóhoz kapcsolódva magyar fonográf hengereinek és szöveges lejegyzésének webes publikálása, kísérő tanulmánnyal (2500 tétel)	Pálóczy Krisztina Kemény Márton	12.15.
A fonográfos gyűjtések hangzó anyagainak feltöltése, ellenőrzése és publikálása 12.000 tétel	Pálóczy Krisztina Wittmann Viktória Biró Gábor	
A hangszergyűjtemény tárgyainak digitalizálása, online publikálása (kb 100 db)	Pálóczy Krisztina Wittmann Viktória	12.15.

IV. Tudományos kutatás

	2014. tény	2015. terv
Kutatási témák száma	7	8
Hazai és nemzetközi kutatási programokban történő részvételek és a résztvevők száma	5	5
<i>A szakpolitikai célokkal (kiemelten a hátrányos helyzetűek és a korai iskolaelhagyók kulturális aktivitásának elősegítése) kapcsolatos pedagógiai kutatási programokban való részvétel</i>		
A múzeum által megrendezett tudományos konferenciák száma	3	3
<i>A szakpolitikai célokkal (kiemelten a hátrányos helyzetűek és a korai iskolaelhagyók kulturális aktivitásának elősegítése) foglalkozó konferenciák száma</i>		
Konferencián tartott előadások száma	38	25

A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	magyar: 8	magyar: 11
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	magyar: 46 nemzetközi: 7	magyar: 45 nemzetközi: 5
Kiállítási forgatókönyvek száma	11	15

a) A 2015. évi tudományos munka fő irányának szöveges meghatározása, ennek illeszkedése az intézmény tudományos stratégiájához.

A múzeumi tudományos kutatás két meghatározó területe a gyűjteményi anyag feldolgozása és kutatása, illetve új, a témákhoz kapcsolódó terepkutatások, tárgy- és dokumentumgyűjtések megvalósítása és feldolgozása. Az eredmények a Múzeum saját kiállításában, gyűjteményi és kiállítási katalógusokban, tanulmányokban, szakmai előadásokban jelennek meg.

2014-ben kiemelt feladat volt az intézmény **gyűjteményi stratégiájának** kidolgozása és megszövegezése, valamint *A magyar nép hagyományos kultúrája* című **állandó kiállítás tartalmi és módszertani megújításának befejezése**, az elfogadott koncepciónak a kiállító- és a virtuális térben való megjelenítésével. Mind a gyűjteményfejlesztési stratégia, mind pedig a megújítás szakmai munkálatai az előző naptári évben befejeződtek, a megvalósítás (kézirat, publikáció, fordítás, a kiállítás esetében a kivitelezés és a megnyitó) 2015 első félévében valósulnak meg.

Továbbra is kiemelt szakmai/tudományos és szakmapolitikai feladat az intézmény új múzeumi negyedbe költözésére való felkészülés, ezzel párhuzamosan az **új Néprajzi Múzeum tudományos koncepciójának kidolgozása**, a tervpályázathoz kapcsolódó tervezés, stratégiai elképzelés fejlesztése, továbbá az új állandó kiállítás tudományos koncepciójának tervezése. Az új múzeumépületre kiírt sikeres tervpályázat és a nyertes pályamű, illetőleg a raktárbázis építési tervszakaszba érkezése 2015-ben is alapvetően határozza meg a Múzeum tudományos munkáját, céljait és irányait. Erre figyelemmel történt a publikációk, konferencia szereplések idejének tervezése is. A feladatok pontosítása nélkül viszont a feladat nehezen tervezhető, a gyors határidők és a komplex feladatok alapvetően alakíthatják és szabhatják át a Múzeum tudományos és szakmai munkáját. Az éves terven nyilvánvalóan túlmutató, új múzeumi épületbe tervezett állandó kiállítás tervezése az intézmény számára kiemelt középtávú feladat. Ennek előkészületei a 2015-ös évben indulnak el.

2015-ben a Múzeumban öt olyan tárlat lesz látható, amelyek a **saját gyűjteményi anyagra épülnek, többségében nagyobb léptékűek**, és mint ilyenek, több éve tartó kutatásra és feltáró munkára épültek. A tavalyi évről áthúzódó *Kő kövön (A Holokauszt Emlékév projektje)*, *A székelykaputól a törülközőig*, a *Torday Emil* (munkacím) és *Betlehem* (munkacím) és az *Új szerzemények* tárlatok mindegyike jelentős történeti műtárgyállomány feldolgozásán alapul, értelmező megközelítésű tárlatok, amelyek egyesítik a magyar (határon innen és túl), illetve a nemzetközi kollekciónak, és képviselik – a Múzeum új küldetésnyilatkozatához igazodva – a tudományos és társadalmi kérdéseket egyaránt értelmező módon bemutató megközelítést. A kiállítások majd mindegyikéhez készül legalább egy rövid, kiállítási vezető, ami nemcsak a kiállítások hozzáférhetőségét, hanem a feldolgozott gyűjteményi anyag láthatóságát is biztosítják. Az afrikai Torday-gyűjtemény komplex és publikált feldolgozása és részleges bemutatása mecénási tőke bevonásával

történik. Az alapvetően saját kollekció tudományos feldolgozásán és kiállítási bemutatásán kívül a Múzeum olyan kutatási projektnek is helyet ad, illetve aktív kutatómunkával egészíti ki azt, amely az intézmény társadalmi múzeumi pozícióját, illetve a kulturális térben elfoglalt helyét egyértelműen erősíthetik. Ehhez az irányhoz tartozott a januárra áthúzódó, rövid nyitva tartási idővel működtetett *MÚZEUMHÁLÓ* című kiállítás (MaDok LABOR), amiben 80 résztvevő együttműködésével jött létre egy múzeumi műtárgyakat és magántulajdonokat koncepcionálisan ötvöző diszkurzív kiállítási tér. Ugyancsak ehhez a gondolati mezőhöz tartozik az *Ellenpedagógia a tóparton* című kiállítás, amely a **közelmúltbeli hétköznapi mentalitások elemzésén, és magánarchívumok láthatóvá tételén alapuló tárlat**. A választott kutatási témák együttműködésen alapuló feldolgozása nemcsak tudományos szempontból fontos, hanem a kiállítások határozottan alkalmasak arra, hogy a korszak tanúit bevonják, a kiállítás terét és határait feloldják, a fiatal felnőttek és a középgeneráció egyéni látogatói számára vonzóvá tegyék a Múzeumot, és társadalmassítsák a szakmai és tudományos eredményeket.

2014-ben zárult le a Múzeum egyik **OTKA** kutatása (*Bevándorló közösségek kortárs tárgyközpontú vizsgálata Budapesten*; témavezető Szeljak György), amely Budapesten élő migránsok körében végzett tárgyközpontú antropológiai vizsgálat volt. A kutatásból készült publikációk (Tabula könyvek 12., Madok-füzetek 9.) nyilvános bemutatása, az eredmények és a tanulságok levonása és múzeumi munkába építése az év első felében részét képezi a tudományos tevékenységnek, különösen a *Diversity – diving into the city* című **Erasmus+ kétéves európai uniós projekt** tartalmi megvalósításának előkészítésében. Ebben az évben is folytatódik a Múzeum történeti anyagának (inventáriumok) feldolgozására vonatkozó OTKA kutatás (*A köznépi tárgyi világ differenciáltsága és változása a 18-19. századi Magyarországon*; témavezető: Granasztói Péter), amelynek tudományos eredményei elsősorban az inventáriumkutatás és a történeti néprajzi kutatások területén várhatók. A kutatásban résztvevők a program szakmai tartalmát, kutatási módszereit és témáit dolgozták ki, ebben az évben a dokumentációs anyag feltárással foglalkoznak, továbbá levéltári, könyvtári kutatásokat végeznek. A Múzeum 2014 telén indított új OKTA kutatása (*Mai tárgyak, mai emberek, társadalmi múzeumok. Út a részvételen és együttműködésen alapuló muzeológia felé*; témavezető: Frazon Zsófia), amely a MaDok-programban aktívan dolgozó múzeumi munkatársak (4 fő), és a programban együttműködő múzeumok kutatóinak (4 fő) három évre tervezett közös, mintaprojektek megvalósításán alapuló módszertani alapkutatása. 2015-ben a szakirodalmi munka szemináriumi feldolgozása és a mintaprojektek előkészítését lehetővé tevő szakmai viták és tapasztalatcserék zajlanak majd.

A Kő kövön kiállításhoz két szakmai konferenciát is szervez Múzeum: májusban *Egy tárgy és ami mögötte van. A pápai könyv történéssz, muzeológus, restaurátor és digitális muzeológiai szemmel* címmel egy minikonferenciát, októberben pedig a kiállítás zárókonferenciáját a *Vidéki lokális zsidó közösségek* címmel.

A Múzeum által kezdeményezett és koordinált **szakági muzeológusképzés** mint országos szakmai kompetenciafeladat lehetővé teszi a néprajzi muzeológia teljes spektruma számára az aktuális szakmai-módszertani kérdések dialógusra épített hozzáférhetőségét, a tapasztalatcserét és a szakmai kapcsolatépítést. A néprajzos muzeológus továbbképzés olyan, **intézményen túlmutató, teljes szakágat érintő** fórum, amely az országos és a helyi intézmények számára egyaránt lehetőséget teremt a szakmai-módszertani eredményesség és hatékonyság növelésére. 2015-ben a tervek szerint a Néprajzi Múzeum a Szent István Király Múzeummal és a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeummal együttműködésben tervezi megvalósítani a képzést. A képzés választott témája az állandó kiállítások működtetése,

megújítása, új állandó kiállítások koncepciójának kidolgozása. A továbbképzés tervezett dátuma október.

A tudományos munkatársak kiállítási és gyűjteményi feldolgozással kapcsolatos, illetve saját kutatási témájukhoz illeszkedő tanulmányaik és ismertetéseik publikálása a Múzeum saját kiadványaiban (kiállítási és gyűjteményi katalógusok, Néprajzi Értesítő, Tabula, MaDok-füzetek), továbbá külső szakmai folyóiratokban (nyomtatott és online) 2015-ben is folytatódik. A nyomtatott kiadványok megjelentetését a pályázati források alapvetően befolyásolják.

Mecenási támogatásból jelenik meg idén a *Torday-gyűjteményt* bemutató tárgykatalógus (kiegészítve egy kamarakiállítással), és az NKA miniszteri keretére beadott pályázatból tervezi a Múzeum a tárgykatalógus sorozat további három kötetének előkészítését (*Szalmakosarak; Zsidó tárgyak; Diószegi gyűjtemény*), kettő publikálását (*Szalmakosarak, Betlehem*). A tárgykatalógusok ilyen arányú és intenzitású feldolgozása és publikálása a Múzeum történeti gyűjteményi profilja szempontjából elsődlegesen fontos, továbbá növeli a gyűjteményhez való hozzáférést: a szakmai és a nem szakmai közönség számára egyaránt.

Az intézményi stratégiának hangsúlyos eleme az együttműködésben megvalósuló kiadványok erősítése. Erre tekintettel – az erőforrások és a finanszírozási lehetőségek ismeretében – 2015-ben is színvonalas kiadványok jelennek meg ilyen módon.

A Néprajzi Múzeum 2015-ben megjelenő, saját kiadású szakmai kiadványai:

Néprajzi Értesítő, 96/2014; szerk.: Szarvas Zsuzsanna

Tabula folyóirat online kiadása; szerk.: Wilhelm Gábor, Kemény Márton, Mészáros Borbála

Torday-gyűjtemény (A Néprajzi Múzeum Tárgykatalógusai 21.); szerző: Földessy Edina
Ellenpedagógia a tóparton. Kiállítási vezető, szerk.: Frazon Zsófia

A székykaputól a törülközőig. Kiállítási vezető, szerk.: Bata Tímea, Tasnádi Zsuzsanna
Betlehem (munkacím). Kiállítási vezető; szerző: Szojka Emese

Betlehem (munkacím). (*A Néprajzi Múzeum Tárgykatalógusai 22.*); szerző: Szojka Emese
Szalmakosarak (A Néprajzi Múzeum Tárgykatalógusai 22.); szerző: Sedlmayr Krisztina

A Néprajzi Múzeum 2015-ben megjelenő, együttműködésben megvalósított szakmai kiadványa:

Alföldi gyűjtés: Gyűjtötte és jegyzetekkel ellátta Kálmány Lajos. Balassi Kiadóval közös kiadásban (*Fontes Musei Ethnographiai 9.*)

Mítosz, vallás és egyház Latin-Amerikában. A 2014. október 3-án megrendezett Boglár Lajos Emlékkonferencia kötete. A Károli Gáspár Református Egyetemen és a L'Harmattan Kiadóval való együttműködés keretében jelenik meg.

Fél Edit – Hofer Tamás: Az átányi parasztember szerszámai. Néprajzi Múzeum, NSKI (közös kiadvány), 2015

Gyöngy – népi és főúri gyöngydíszek. A Cser Könyvkiadóval együttműködésben. Szerző: Katona Edit – Tompos Lilla

- *Az intézmény tudományos teljesítményének eredményességi mutatói (legalább 3 specifikus mutatószám meghatározása)*

A tudományos teljesítmény eredményességi mutatói nehezen számszerűsíthető adatok, mégis a **tudományos munkatársak publikációinak, nyilvános konferencia előadásainak száma** szerepelhet eredményességi mutatóként. A saját anyag feldolgozásán alapuló **kiadványok megjelentetése**, ezek eladhatósága ugyancsak értékelési adat lehet, bár ezt alapvetően

befolyásolja a publikációra elnyerhető pályázati források mértéke. A középtávú kutatások eredményességét pedig egyfelől a megváltoztatott tudományos stratégiák működőképessége, az ennek következtében **megnyert látogatók és társadalmi közegek számának növelése** is kifejezi.

b) A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések tervezett végrehajtása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, az engedélyezés szempontjai)

Kutatónapot 2015-ben a Múzeum tudományos munkatársai vehetnek igénybe, egyénileg beadott kutatási terv alapján, az intézmény tudományos terveire és koncepcióihoz illeszkedő kutatómunkára. A munkaidő kedvezmény feltételeit főigazgatói utasítás szabályozza. Az egyéni tudományos tervet belső szakmai testület bírálja el. Előnyt élveztek a fontos tudományos publikációk előkészítési munkálatai, illetve az elemző tanulmányok befejezése és publikálásai. Az intézmény vezetése ellenőrizte a kutatás előrehaladását, és ennek függvényében engedélyezte, vagy felfüggesztette a kutatónapot. A kutatónap kérelem esetén pontosan meg kell határozni a kutatás jellegét, az eredmények közlésének idejét és formáját. **A kutatónapok prognosztizált száma 2015-ben 249 db.**

c) A jelenleg raktáron lévő saját múzeumi kiadványok száma, jellege, értékesítésükből befolyó bevétel tervezett összege

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eladott példányok (tiszteletpéldányokkal együtt)	Megmaradt / raktáron lévő példányok
MaDok-füzetek 6. Babáink könyve	2009	286	516
(M)ilyenek a finnek? Kiállítási katalógus	2009	533	65
Útilapok Finnország megismeréséhez	2009	500	0
A tokmány. A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai 13.	2009	307	193
Vándorkönyv. Múzeumpedagógiai füzet	2009	300	0
Pre-Columbian Pottery from Mesoamerica and the central andes in the Museum of Ethnography in Budapest	2009	262	238
Néprajz gyerekeknek 5. A téli ünnepkör	2009	615	385
Tabula 12 (2009) 1	2009	416	88
Cigányok/Romák/Gypsyiek DVD	2009	274	196
DVD: Néprajz Mozgóképen	2009	259	286
Tabula 12 (2009) 2	2009	251	253
Néprajzi Értesítő 2009.	2009	325	175
Feliratos tárgyak. A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai 14.	2010	475	525
A piaroa gyűjtemény. A Néprajzi	2010	297	703

Múzeum tárgykatalógusai 15.			
Céhes kerámiák. A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai 16.	2010	345	655
Bringanaptár 2011.	2010	599	151
Obi-ugor viseletek. A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai 17.	2010	354	435
EtnoMobil. MaDok-füzetek 7.	2010	336	264
Tabula 13 (2010) 1	2010	321	179
Néprajzi Értesítő 2010.	2010	317	183
Az eltűnt mindennapok nyomában. Kiskunhalas 1760–1850. (Tabula könyvek 10.)	2010	352	135
MaDok-filmek (DVD)	2011	300	0
Tabula 13 (2010) 2	2011	297	206
Liszt Ferenc és a „zigány” zene. Kamarakiállítások 17.	2011	516	327
Nők, szőnyegek, háziipar. Kiállítási vezető	2011	915	70
Amazónia. Kiállítási vezető	2011	462	38
Kauri és nagyító. Kamarakiállítások 18.	2011	422	78
Színre vitt helyek (Tabula könyvek)	2011	291	209
Szobrok. A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai 18.	2011	439	361
Átváltozások. Palotából múzeum. KépTár 3.	2012	542	458
Néprajzi Értesítő 2011	2012	229	271
Tabula 2011(1-2)	2012	245	255
Az én gyűjteményem – Óceánia	2012	300	0
Katonalevelek	2012	290	210
Madok filmek	2012	200	0
Néprajzi Értesítő 2012	2013	357	143
Madok-füzetek 8.	2013	500	0
Ácsolt fatornyok-védelmező templomok	2013	357	143
Saaremaa, Muhumaa és Hiiumaa	2013	500	0
Huon-öböli fej- és mellészek	2013	344	156
Erdélyen innen – Alföldön túl.	2013	440	0
Több mint szomszéd	2013	375	125
Néprajzi Értesítő 2013	2014	197	303
Tabula könyvek 12. Vándorló tárgyak	2014	142	335
Madok könyvek 9. Az otthon tárgyai	2014	239	231
A miskakancsó	2014	296	204
Bicikliváros	2014	436	64
Megvetés és önbecsülés	2014	423	77

Kő kövön	2014	392	108
Paria La Viexa	2014	214	286
Emberábrázolások (2015. évi falinaptár)	2014	364	136

d) A remittenda kezelésére és a raktározás kérdéseire vonatkozó tárgyévi intézkedési terv

Feladat	Felelős	Határidő
A Múzeum honlapján rendszeresen frissített kiadásra kerülő kiadványok listája, webbolt	Nagel Edith, Muzbo munkatársai	folyamatos
Iskoláknak, közművelődési intézményeknek kiküldött programismertetőkből a kiadványokról elhelyezett ismertető.	Nagel Edith	folyamatos
Rendezvényekhez, eseményekhez kapcsolt kiadvány bemutatók, bolti választék adott események témáihoz igazítása.	Nagel Edith, a Muzbo munkatársai	folyamatos
Könyvesbolti bizományosi értékesítés, nagy forgalmú, jó múzeumi bolttal rendelkező partnerintézményekkel bizományosi kapcsolat.	Nagel Edith	folyamatos
Rendezvényekre való kitelepülés (Múzeumok Majálisa, Mesterségek Ünnepe, stb.)	Nagel Edith, a Muzbo munkatársai	folyamatos
Programokhoz kapcsolódó kedvezményes könyvkínálat (Néprajzi Múzeum Napja, húsvét, advent és karácsony, Múzeumok Éjszakája, Múzeumi Világnap, kiállítások, családi rendezvények)	Nagel Edith	folyamatos
Általános árleszállítás	Nagel Edith	2015.04.01.
Régi, nem aktuális kiállításokhoz kapcsolódó kiadványok felajánlása iskolák számára, ajándékozás.	Nagel Edith	folyamatos

A Néprajzi Múzeum a Nemzetstratégiai Kutatóintézettel kötött együttműködési megállapodással összhangban kezdeményezi a már tavaly tervezett közös kiadvány-terjesztési projekt elindítását. Természetesen ennek megvalósításához elengedhetetlen a partner szervezet együttműködése is.

V. Műtárgyvédelem

2014 évben a Néprajzi Múzeum gyűjteményeiben található összes műtárgy száma (tétel, darab): **744 651 db + 640 polcfolyóméter iratanyag**

(Az alábbi táblázat számai az Etnológiai Archívum 640 pfm iratanyagát, és a Könyvtár 3983 pfm könyvtári állományát nem tartalmazza)

	2014. tény	2015. terv
Megelőző állományvédelemre szoruló összes	30 640	30640

műtárgy száma		
Aktív állományvédelmi kezelésre szoruló összes műtárgy száma	453 187 ez a teljes műtárgy-állomány kb.60%-a	0,27%-os ~2000 db-os csökkenés
Tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma	714 011	714 011
Tárgyévben aktív állományvédelmi kezelésbe vont összes műtárgy száma	2 264	2 000
Állományvédelmi beavatkozás alá vont és az állományvédelmi kezelést igénylő teljes állomány aránya (%)	95,9% 4,1%	95,9% 4,1%

Megelőző **állományvédelemre szoruló összes műtárgy** száma sorban azoknak a tárgyaknak a mennyisége jelenik meg, amelyek esetében a megfelelő tárolási körülmények biztosítása még részlegesen sincs megoldva. Ha a tárolási körülmények megteremtését tágran értelmezzük, akkor a Néprajzi Múzeum teljes műtárgyállományát ide lehetne sorolni. Ebben a táblázatban viszont a megelőző állományvédelemre szoruló műtárgyak száma, a megfelelő műtárgykörnyezet (párásítás, légszárítás, hőmérsékletszabályozás), a műtárgyak állapotától, jellegétől függő tárolási körülmények kialakításának, javításának, fenntartásának, cseréjének, valamint a rendszeres műtárgykörnyezet ellenőrzési, kártevő monitorozási tevékenység teljes hiánya során érintett műtárgyak számát jelenti.

Az **aktív állományvédelmi kezelésre szoruló összes műtárgy** száma sorban az a műtárgyszám jelenik meg, mely tárgyak fertőtlenítést, tisztítást, konzerválást, restaurálást igényelnének. (Becsült mennyiség, az elmúlt 15 év jelentős restaurálási kapacitás csökkenését figyelembe véve.)

A **tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma** sorban azon műtárgyak száma jelenik meg, melyek olyan raktárakban vannak elhelyezve, ahol valamilyen gépészet, múzeumtechnika működik, a tárolási körülmények kialakítása, javítása, cseréje részlegesen, vagy teljesen megtörtént, valamint a rendszeres műtárgykörnyezet ellenőrzési, kártevő monitorozási tevékenység folyamatosan zajlik. Ezeken a helyeken a kialakított műtárgytárolási körülmények fenntartása folyamatos feladat.

A **tárgyévben aktív állományvédelmi kezelésbe vont összes műtárgy száma** sorban a tavalyi év tisztításra, konzerválásra, restaurálásra vonatkozó tényszáma és az idei tervszám jelenik meg.

Az **állományvédelmi beavatkozás alá vont és az állományvédelmi kezelést igénylő teljes állomány aránya (%)** sorban a teljes műtárgyállományra vonatkoztatva a részleges vagy teljes megelőző állományvédelem alá eső műtárgyak, és az annak hiánya során érintett műtárgyak %-os aránya jelenik meg.

A teljes műtárgymennyiség	744 651	
Tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma (táblázat 3. sora)	714 011	95,9
Megelőző állományvédelemre szoruló összes műtárgy száma (táblázat 1. sora)	30 640	4,1 %

a) *Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2015. évi tervezett feladatok*

Feladat	Felelős	Határidő	2015. évi
---------	---------	----------	-----------

			tervezett költisége
Műtárgygyűjtemény			
Regionális gyűjtemény			
Amerika-gyűjtemény Boglár anyag tárgyelhelyezés 400 db	Főzy Vilma Perger Katalin	2015.dec.20.	10 eFt
Ázsia-gyűjtemény Vietnámi kerámiák tárgyelhelyezés 150 db	Wilhelm Gábor Forgó Erika	2015.dec.20.	5 eFt
Ázsia-gyűjtemény szn. tárgyak tárgyelhelyezés 200 db	Wilhelm Gábor Perger Katalin	2015.dec.20.	8 eFt
Indonézia-gyűjtemény tárgyelhelyezés 4 000 db	Wilhelm Gábor Perger Katalin	2015.dec.20.	60 eFt
Óceánia-gyűjtemény Revízió/ nyílvesző tárgyelhelyezés 500 db	Gyarmati János Perger Katalin	2015.dec.20.	5 eFt
Etnológiai Archívum			
Fényképtár			
Fénykép gyűjtemény Malonyai-gyűjtés Hátlap leválasztás 120 db	Csikós Csilla	2015.dec.20.	6 eFt
Fénykép gyűjtemény Csomagolóanyag csere 800 db	Granasztói Péter	2015.dec.20.	Előző évi NKA támogatásból vásárolt tasakok
Kézirattár			
Kéziratgyűjtemény Csomagolóanyag csere 200 db + 20 fm	Granasztói Péter	2015.dec.20.	Előző évi NKA támogatásból vásárolt dobozok
Képarchívum			
Rajz- és nyomatgyűjtemény Ácsolt fatornyok kiállítás Hátlap leválasztás 40 db	Csikós Csilla	2015. ápr. 10.	0
Rajz- és nyomatgyűjtemény Kis alakú rajzok mappába helyezése 150 db	Tasnádi Zsuzsa	2015.dec.20.	Előző évi NKA támogatásból vásárolt mappákba
Magyar Állandó Kiállítás			

Kiállítás karbantartás, felújítás 3 000 db	Lackner Mónika MRF.	2015. máj. 31.	50 eFt
Kiállítások			
Kiállítások építése, bontása, műtárgyvédelme. Műtárgy elhelyezés, installálás, műtárgy kiemelés, hőmérséklet, páratartalom, fényterhelés mérés, beállítás, szükség esetén műtárgykörnyezet szabályozó készülékek beüzemelése 25 kiállítás építése 26 kiállítás bontása	MRF	folyamatos	100 eFt
Műtárgykörnyezet ellenőrzés			
Múzeum épület és Törökbálint DEPO (raktárak, kiállítások) Mérések, műtárgykörnyezet szabályozó készülék üzemeltetése, karbantartása, kártévők monitorozása, kártévő- mentesítés, takarítás szervezése	MRF	folyamatosan	600 eFt

2015 kiemelt feladata a **tervezett költözéshez szükséges feltételek megteremtése, az előkészítő háttér munkák megszervezése**. A műtárgyvédelemmel kapcsolatos tervezett feladatokat is ez a cél vezérli: megőrizni és fenntartani a műtárgyak állagvédelmében eddig elért eredményeket. E feladat ellátásához nélkülözhetetlen az alkalmazott gépészet (párásítók, szárítók, klíma berendezések) karbantartása, szükség esetén javíttatása, a monitorozáshoz szükséges kártévő csapdák beszerzése, és a kártévő-mentesítés költségeinek előteremtése. Az **állományellenőrzéssel összekötött digitalizálás, tárgyelhelyezés, csomagolóanyag csere fontos lépés a gyűjtemények költözésre való felkészítésében**. Folytatódik a költözési és új raktári elhelyezési koncepció kidolgozásához elengedhetlenül szükséges modellező projekt, mely egy gyűjteményi egység feltérképezésével lehetővé teszi a különböző anyagú és jellegű műtárgyak biztonságos és azonosítható csomagolásának, szállításának és újra elhelyezésének kidolgozását. **Amennyiben a Múzeum Ligetben megvalósuló új Néprajzi Múzeumra vonatkozó kormányzati döntések ezt indokolják, a megelőző műtárgyvédelmi tevékenység intézményi munkaterven belüli fontossága jelentősen megnő, és ezzel összefüggésben a szükséges személyi és anyagi erőforrások átrendezése is elkerülhetlenné válik.**

b) *Restaurálással kapcsolatos 2015. évi tervezett feladatok*

Feladat	Felelős	Határidő	2015. évi tervezett költsége
Műtárgygyűjtemény			
Rítus gyűjtemény			
Szokás- és játék gyűjtemény Betlehem kiállítás Nagy restaurálás 2 db	Tumpek Eta	2015. okt.1	40 e Ft (kiállítás ktsgv.-ből)
Szokás- és játék gyűjtemény Betlehem kiállítás	MRF	2015. okt.1	50 eFt (kiállítás ktsgv.-)

Tisztítás, konzerválás, restaurálás 50 db			ből)
Háztartás gyűjtemény			
Bútor- és világítóeszköz gyűjtemény Digitalizálás Padok Tisztítás, konzerválás 500 db	Balázs Gyula	2015.dec.20.	25 eFt
Bútor- és világítóeszköz gyűjtemény Szuszékok Nagy restaurálás 3 db	Balázs Gyula	2015.dec.20.	30 eFt
Bútor- és világítóeszköz gyűjtemény Betlehem kiállítás Tisztítás, konzerválás, restaurálás 10 db	Balázs Gyula	2015. okt.1.	10 eFt (kiállítás ktsgv.- ból)
Kerámia gyűjtemény Digitalizálás Bokályok Tisztítás 1000 db	Forgó Erika	2015.dec.20.	10 eFt
Technológia gyűjtemény			
Mesterség gyűjtemény Digitalizálás Nyomó dúcok/ szerszámok/ szövöszékek Tisztítás 500 db	Balázs Gyula	2015.dec.20.	20 eFt
Textilgyűjtemény			
Textil és viseletgyűjtemény Gyöngyös ékszer Nagy restaurálás 1 db	Tumpek Eta	2015.dec.20.	2 eFt
Textil és viseletgyűjtemény Kötény Nagy restaurálás 1 db	Tumpek Eta	2015. jan. 30.	2,5 eFt
Textil és viseletgyűjtemény Tisztítás, konzerválás 100 db	Tumpek Eta	2015. dec. 20.	20 eFt
Regionális gyűjtemény			
Afrika-gyűjtemény Digitalizálás Tisztítás 200 db	Perger Katalin	2015.dec.20.	30 eFt
Ázsia-gyűjtemény Xantus /kínai gyűjtés Tisztítás, konzerválás 300 db	Balázs Gyula Csikós Csilla Forgó Erika Perger Katalin	2015.dec.20.	40 eFt
Európa-gyűjtemény Digitalizálás Baskír/ Finn-ugor/ Ural anyag Tisztítás 500 db	Kerecsi Ágnes Perger Katalin	2015.dec.20	50 eFt

Óceánia-gyűjtemény Revízió Nyílvesszők Tisztítás 500 db	Perger Katalin	2015.dec.20.	20 eFt
Magyar Állandó Kiállítás			
Tisztítás 1500 db	MRF	2015. máj. 31.	30 eFt

Etnológiai Archívum			
Fényképtár			
Fénykép gyűjtemény Székelykaputól a törülközőig kiállítás Tisztítás, konzerválás 80 db	Csikós Csilla	2015. ápr. 10.	30 eFt
Képarchívum			
Rajz- és nyomatgyűjtemény Székelykaputól a törülközőig kiállítás Tisztítás, konzerválás, restaurálás 60 db	Csikós Csilla	2015. ápr. 10.	40 eFt
Rajz- és nyomatgyűjtemény Pausz rajzok Tisztítás 100 db	Csikós Csilla	2015.dec.20.	15 eFt
Rajz- és nyomatgyűjtemény Grafikák Nagy restaurálás 20 db	Csikós Csilla	2015.dec.20.	20 eFt
Külsős anyag			
Ellenpedagógia a tóparton kiállítás Zászló Nagy restaurálás 1 db	Tumpek Eta	2015. febr. 28.	3 eFt
Ellenpedagógia a tóparton kiállítás Plakátok Konzerválás 35 db	Csikós Csilla	2015. márc. 20.	10 eFt

A megelőző állományvédelmi munka mellett **a műtárgyállomány tisztítással, konzerválással és restaurálással kapcsolatos feladatai** is kiemelt fontosságúak. A tervezett kiállításokhoz válogatott műtárgyak helyreállítása, a kölcsönzési igények teljesítése és a digitalizálási feladatok a rendelkezésre álló restaurátori kapacitást teljes mértékben lekötik. **A költözéssel kapcsolatos későbbi feladatok körvonalazódása esetén a restaurátori kapacitás átgondolása szükséges.**

c) *Az intézmény revíziós tervének 2015. évi bemutatása és a végrehajtás érdekében tervezett lépések részletezése gyűjteményenként, jelezve a legutolsó revízió időpontját is*

A 2014. évben három gyűjtemény revíziója zárult le. Az intézmény előtt álló költözés előkészítést szolgálja, így kiemelt munkatervi feladat az új revíziók beindítása. Mivel – terveink szerint – a törökbálinti raktárbázis anyagával kezdődik majd a költözés, ezért fontos, hogy ott őrzött gyűjtemények revíziós munkái elinduljanak, és a költözés várható megkezdéséig be is fejeződjenek.

2015. március elején indul a revízió a **Bútor- és világítóeszköz-gyűjteményben**. Köszönhetően az ott évek óta folyó következetes állományellenőrzési, pozicionálási

munkáknak, a revízió elkezdése és ütemes folytatása biztosítható lesz a nehéz tárgycsoportok ellenére is.

Az **Egyházi gyűjtemény** revíziója szintén március elején indul, 2015-ben kerül sor a Törökbálinton őrzött, festett templomi berendezések nyilvántartási ellenőrzésére is. Ennek a tárgycsoportnak a revízióját segíti, hogy a korábbi években komoly állományellenőrzési munkák folytak a tárgytypus körében, ugyanakkor a gyűjtemény rosszul, hiányosan adatolt jellege miatt jóval alacsonyabb számmal kalkulálhatunk éves szinten.

Az **Óceánia-gyűjtemény** revíziós munkái is idén indulnak, ezzel a regionális gyűjtemények egy újabb egysége – terveink szerint – majd lezárt revízióval várhatja a költözést.

A **Gyűjtögetésgyűjtemény** a Múzeum egyik kicsi, történetileg azonban jelentős gyűjteménye: korai, régi gyűjtésű tárgyak határozzák meg összetételét. Nagysága miatt a revízió 2016-ban lezárul.

A **Textil- és viseletgyűjtemény** a legnagyobb gyűjteményegysége az intézménynek, az utolsó revízió 1975-ben zárult, sajnos törlésekre nem került sor, és nem dolgozták fel a téves, szám nélküli tételeket sem, így a revízió nagyon nehéz szakaszába ér. Idén kell a tényleges hiányokat jegyzékbe venni, valamint az újraeltározásra elkülöníteni a problémás csoportokat. A hatalmas tételszám miatt a digitális állomány és a hagyományos nyilvántartás összehangolása is komoly energiákat igényel majd. A jegyzőkönyv várhatóan 2016. január végén készül el végleges formában.

Feladat	Felelős	Határidő	2015. évre tervezett feldolgozandó anyag (db)
Revízió a Bútor- és világítóeszköz-gyűjteményben	Kiss Margit Németh Gábor	2015. december 15.	2000 műtárgy revíziója, pozíció és méretek rögzítésével, fotózással
Revízió az Egyházi gyűjteményben	Sedlmayr Krisztina Kiss Margit Szekrényessy Réka	2015. december 15.	800 műtárgy revíziója, pozíció és méretek rögzítésével, fotózással
Revízió az Óceánia-gyűjteményben	Gyarmati János Bagi Hajnalka	2015. december 15.	2500 műtárgy revíziója, pozíció és méretek rögzítésével, fotózással
Revízió a Gyűjtögetés-gyűjteményben	Máté György	2015. december 15.	600 műtárgy revíziója, pozíció és méretek rögzítésével, fotózással
Revízió a Textil- és viseletgyűjteményben	Katona Edit Fülöp Hajnalka Vida Gabriella Lackner Mónika Bozsik Gyöngyi	2015. december 15.	A lehetséges hiányzó tárgyak beazonosítása, a végleges hiányjegyzék összeállítása. A téves számú, és szám nélküli tárgyak jegyzékbevétele. A revízió teljes lezárása.

VI. Pályázati tevékenység tervezése

a) Pályázati projektek bemutatása

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Felelős	Státusz
NKA Miniszteri keret – A Néprajzi Múzeum 2014. évi működésének támogatására	30 000 000	Kemecsi Lajos	nyert, elszámolás folyamatban
NKA Miniszteri keret – A Néprajzi Múzeum 2015. évi működésének támogatására	30 000 000	Kemecsi Lajos	Beadás alatt
OTKA K 109340 A köznépi tárgyi világ differenciáltsága és változása a 18-19. századi Magyarországon	8 969 000	Granasztói Péter	nyert, folyamatban
OTKA 112185 Mai tárgyak, mai emberek, társadalmi múzeumok. Út a részvételen és együttműködésen alapuló múzeumok felé	20 236 000	Frazon Zsófia	nyert, folyamatban
NKA – A Néprajzi Múzeum gyűjteményi stratégiája munkacímű módszertani kiadvány előkészítése	500 000	Szarvas Zsuzsanna	nyert, folyamatban
NKA –A Torday gyűjtemény. A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai 21. c. kötet kiadása	1 100 000	Szarvas Zsuzsanna	nyert, folyamatban
NKA – Kalotaszegi viseletek ma – készítők és használók	3 000 000	Lackner Mónika	nyert, folyamatban
NKA – Néprajzi Értesítő (XCVI.) 2014. évi számának kiadása	1 000 000	Szarvas Zsuzsanna	nyert, folyamatban
NKA – Pápai zsidó egyleti betétkönyv restaurálása és Melka Vince grafikáinak restaurálása – II. ütem	988 060	Fábián Mária	nyert, folyamatban
NKA Drótostót és Teknőscigány – Megvetéstől az önbecsülésig –című időszaki kiállításra	4 000 000	Szuhay Péter	nyert, folyamatban
NKA Miniszteri keret – Drótostót és Teknőscigány – Megvetéstől az önbecsülésig című kiállítás és kapcsolódó katalógus megvalósítására.	3 000 000	Lackner Mónika	nyert, folyamatban
NKA – Szalmakosarak – a Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai 22. című kötet kiadása	1 287 000	Sedlmayr Krisztina	nyert, folyamatban
NKA miniszteri keret – A Néprajzi Múzeum öt gyűjteményi katalógusának előkészítése és részleges megjelentetése I. ütem	4 890 000	Szarvas Zsuzsanna	nyert, folyamatban
NKA – A Tabula kulturális és társadalmi internetes folyóirat 2015. évi megjelentetésére	4 000 000	Wilhelm Gábor	nem nyert
Miniszterelnökség, „Civil Alap – 2014 pályázati program” – És mi volt azelőtt? (munkacím) A Néprajzi Múzeum kiállítása a Holokauszt 70. évfordulója alkalmából	13 000 000	Szarvas Zsuzsanna	nyert, folyamatban

VI. Kommunikációs tevékenység, arculattervezés

Az intézmény 2015. évi kommunikációs stratégiájának szöveges bemutatása.

- *A tárgyév kiemelt feladatának meghatározása, ennek illeszkedése az intézmény küldetéséhez.*

Ebben az évben nincs lehetőség olyan nagyszabású múzeumi kommunikációs és arculatépítő kampány indítására, mint 2014-ben. Ezért az éves feladatok teljesítése és a kommunikációs munka fejlesztésének elsődleges forrása a saját erőforrások jobb és kreatívabb kihasználása lesz. Ebben a munkában kiemelt helyet kap a múzeumi honlap, a Facebook és az Instagram, valamint a sajtó- és közönségkapcsolatok további erősítése.

Az év kiemelt feladatai a következők lesznek:

1. A 2015. évi **kiállítások, programok** hírének minél hatékonyabb eljuttatása a múzeumi célközönséghez.
2. A múzeum **tudományos kutatásainak**, a megjelenő tudományos termékeknek, valamint **adatbázis-fejlesztéseinek** a megismertetése.
3. A Múzeum **társadalmi küldetésének, a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése és a társadalmi felzárkózás érdekében tett erőfeszítéseinek** a széleskörű bemutatása. Itt kiemelt szerepet kapnak a múzeumpedagógiai programok, különösen a Magyar Nemzeti Bank által támogatott program népszerűsítése és eredményeinek megismertetése.
4. A Néprajzi Múzeum **költözést előkészítő tevékenységének** kommunikálása, valamint az új múzeum szakmai irányvonalával, küldetésével kapcsolatos múzeumi elképzelések megismertetése a közönségünkkel. Ennek a feladatnak össze kell kapcsolódnia a közönség számára jórészt ismeretlen **múzeumi háttértevékenységek, raktári, restaurátori munkák** bemutatásával.

- *Az új média eszközeinek alkalmazása érdekében tervezett intézkedések*

A Múzeum kommunikációjában kiemelt szerep jut a **közösségi és új médiumoknak**, amelyek segítségével egyre több korosztály érhető el az aktív médiafogyasztók és -felhasználók közül. Az utóbbi években dinamikusan nőtt a múzeumi **Facebook-oldal** látogatottsága. A múzeumi Facebook átlag heti három alkalommal tervez új üzeneteket megjelentetni. Ezek közé tartoznak a kiállításokhoz és rendezvényekhez kapcsolódó posztok, a publikus adatbázis tartalmainak népszerűsítése, az ünnepekhez, évfordulókhöz, általánosabb társadalmi és kulturális eseményekhez kapcsolódó hírek, az épülettörténeti érdekességek és bolti akciók, valamint a múzeumi háttérmunkák, kulisszatitkok bemutatása, és az új múzeummal kapcsolatos információk közzététele. A megnyíló kiállítások népszerűsítését szolgálják a rendszeres nyereményjátékok. Ebben az évben tovább bővül a múzeumi **Instagram** oldal is.

Az év kiemelt feladata a **múzeumi youtube oldal fejlesztése**. Az oldalra 2015-ben felkerül a Néprajzi Múzeum **teljes digitalizált filmállománya**, ami együtt jár a már fent lévő tartalom újrastrukturálásával. E rendkívül értékes filmanyag nyilvánossá tételének a széleskörű kommunikációja az év egyik kiemelt feladata lesz.

2015 tavaszán elindul a MaDok-program keretében *Az én vidámparkom web 2-es kampány*, amelynek kommunikációja fontos szerepet kap az év során.

Megjelennek a tárlatokban az **új kommunikációs technológiák** is. A *Kő kövön* kiállítás interaktív digitális fejlesztései mellett *A székelykaputól a törülközőig* című kiállításban valósul

meg az Ibeacon technológia segítségével egy mobiltelefon alkalmazás, valamint olyan egyéb digitális muzeológiai fejlesztések (pl. rajzprogram), amelyek a múzeumi élmény kiteljesedését segítik elő. Kísérleti jelleggel az időszaki kiállítások kommunikációjának részeként karikatúrista segítségével készülnek vonatkozó anyagok az egyes tárlatokhoz (Szűcs Édua).

- *Arculatépítés tervezett lépései*

A tavaly kidolgozott **új látogatóirányítási rendszer** alapján ebben az éven is folyamatosan frissülnek a tájékoztatást elősegítő múzeumi információs eszközök (citylightok, belső molinók). Ez a rendszer tovább bővül a **belépőjegyek új grafikai arculatának** megtervezésével (a munkára a még meglévő jegyek elfogyása esetén kerül sor). Sor kerül a **múzeumi pénztár előtti tér információs szempontú átalakítására**, hogy a látogatók minél alacsonyabb, többnyelvű információt kapjanak már a jegyvásárlás előtt.

- *A honlap fejlesztése érdekében tervezett lépések*

A múzeumi honlapot a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan folyamatosan aktualizáljuk. Nagyobb hangsúlyt fektetünk a **Múzeum háttértevékenységét** bemutató hírek, információk számának növelésére. Tovább bővül a honlapról **online elérhető múzeumi adatbázis** állománya, valamint egyéb tartalmak száma (pl. a **Tabula** új száma).

Az év kiemelt feladata lesz a Múzeum több mint egy évtizedes **honlapjának a megújítása**, melynek célja egy korszerű, a vizualitást előtérbe állító, a múzeum sokrétű, de egymással összefüggő tevékenységeinek összehangolt – könnyen kereshető – bemutatása. A múzeumi honlapfejlesztő munkacsoport által kidolgozott tervek alapján külsős informatikai cég, a társadalmi felelősségvállalás programja keretében, ebben az évben véglegesíti **az új honlap technikai terveit, valamint grafikai arculatát**. Az anyagi források függvényében készülhet el az év végére a megújult honlap.

- *A külső kapcsolati háló fejlesztése érdekében tervezett lépések*

Tovább bővül az **e-mailes sajtólista** és sajtóval kialakított kapcsolat. A Múzeum által rendezett kiállításokhoz sajtóbejárást szervez a Kommunikációs Főosztály. A Néprajzi Múzeum Napján önálló sajtótájékoztató keretében kerül bemutatásra a Múzeum éves tevékenysége.

Az év során 8 darab **arcuatos hírlevél** készül, valamint alkalomhoz igazítva, de legalább kéthetente kerülnek ki információk a Múzeum programjairól az e-mailes **közönségkapcsolati listára**. A főbb szakmai események a **szakmai listákon** mennek ki.

Tovább gyarapodik a **pedagógus címlista, különös tekintettel a hátrányos helyzetű térségekre és a határon túli magyar iskolákra összpontosítva**. Ettől az évtől már **arcuatos hírlevélben kapnak tájékoztatást a pedagógusok a Múzeum programjairól**.

A kapcsolati háló bővítésének érdekében **szorosabb együttműködést** tervez a Múzeum a felsőoktatási intézményekkel is. Ennek keretében a Corvinus Egyetem diákjai szemináriumi keretben elemzik a múzeumi honlap és Facebook működését is. A Múzeum megbeszéléseket kezdeményezett a Parlamenti Látogatóközponttal és Múzeummal, az együttműködés lehetőségeinek megismeréséről.

- *Eredményességi mutatók meghatározása és évközi nyomon követése*

Facebook rajongók számának bővülése (15%)

Pedagógus arculatos hírlevél elindítása

Elektronikus sajtómegjelenések további bővülése (5%)

Feladat	Felelős	Határidő
Kiállítások kommunikációs feladatainak ellátása	Szeljak György Hermann Veronika	folyamatos
Sajtókapcsolatok szervezése	Hermann Veronika	folyamatos
Honlap folyamatos frissítése	Szeljak György Hermann Veronika Kocsis Zoltán Joó Emese	folyamatos
Rádiós és televíziós interjúk (jeles napok, ünnepek)	Koltay Erika Foster Hannah	folyamatos
Hírlevelek szerkesztése	Hermann Veronika Joó Emese	folyamatos
Grafikai feladatok	Kemény Márton	folyamatos
Facebook oldal szerkesztése	Sarnyai Krisztina Vörös Gabriella	folyamatos
Instagram	Hermann Veronika Sarnyai Krisztina	folyamatos
Honlap megújításának menedzselése	Kemény Márton Szeljak György	folyamatos

	2014. tény	2015. terv
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	175	175
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	242	245
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	583	585
E-sajtó	1600	1700
Fizetett hirdetések száma (médiумtól függetlenül, becsült érték)	110	10

Gazdálkodással kapcsolatos főbb adatok és értékelésük

Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2014. teljesítés	2015. terv	eltérés %-ban 2014-hoz képest
Az intézmény működési bevétele	119708	112000	94%
Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	353766		
– ebből fenntartói támogatás			
– ebből központi költségvetési támogatás	270127	255300	94%
– ebből pályázati támogatás	83639		

– a Pályázati támogatásból EU-támogatás			
Egyéb bevétel összesen	36866		
Bevétel összesen	510340	367300	72%
Személyi juttatás	231434	212800	92%
Munkaadókat terhelő összes járulék	65922	58900	89%
Dologi kiadás	159971	90700	57%
Egyéb kiadás	20575	4900	24%
Kiadás összesen	477902	367300	77%

Szervezeti kérdések

1. 2015. évi tervezett szervezeti átalakítások, előre látható személyi változások

	2014. tény	2015. terv
Engedélyezett létszám (fő, töredék is lehet)	86	101
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	12	12
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	65	76
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	21	25

A költözési feladatokra tekintettel külső forrásból kerül sor projektfoglalkoztatásra.

- Az intézményben közfoglalkoztatás keretében alkalmazandó dolgozók: **3**
- Ebből: a szakpolitikai célok megvalósításán dolgozó közfoglalkoztatottak száma: **3**

2. Az intézmény 2015. évi továbbképzési tervének bemutatása

Képzés jellege (OKJ képzés, akkreditált képzés, felsőfokú képzés, nyelvi képzés stb.)	Képzés pontos megnevezése, szervező	Képzésen résztvevők száma
Szakági muzeológus továbbképzés	továbbképzés, Néprajzi Múzeum	60
PhD		7
Országos Állományvédelmi program képzése	Néprajzi Múzeum Állományvédelmi Program	2 alkalom, 40 fő

Budapest, 2015. február 27.


Dr. Kemecsi Lajos főigazgató

